

Domovská stránka>Vaše práva>Obete trestného činu>Odškodnenie>Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela

Informácie o tom, ako si uplatniť nárok na odškodnenie od páchatela

Príslušný nástroj práva EÚ je **smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ** z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (smernica o právach obetí).

Podľa článku 16 smernice o právach obetí majú všetky obete trestných činov nárok na rozhodnutie o odškodnení od páchatela v priebehu trestného konania. Tu nájdete informácie o tom ako požadovať **odškodnenie od páchatela** v priebehu súdneho pojednávania (trestného konania).

Ak chcete nájsť informácie, ktoré sa vzťahujú na váš prípad, pozrite si informácie pre krajinu EÚ, v ktorej sa súdne pojednávanie bude konať.

Podrobné vnútroštátne informácie získate zvolením vlajky príslušného štátu.

Posledná aktualizácia: 08/10/2020

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Bulharsko

Akým spôsobom si môžem voči páchatelovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

V Trestnom poriadku (*Nakazatelno-protsesualen kodeks*) Bulharskej republiky sa stanovuje postup, ako majú obete trestných činov podávať žaloby o náhradu škody v rámci trestných konaní. Ak obeť v trestnom konaní nevznikne nárok na náhradu škody alebo ak je presvedčená, že priznaná náhrada škody nepokrýva všetky utrpené škody, obeť má nárok podľa zákona o záväzkoch a zmluvách (*Zakon za zadalzheniata i dogovorite*) podať žalobu o náhradu škody na civilný súd, ktorý preskúma tento prípad v zmysle Občianskeho súdneho poriadku (*Grazhdanski procesionalen kodeks*).

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Ak sa má nárok na náhradu škody a občianskoprávna žaloba obete pripojiť k súdnemu konaniu, je nutné ich predložiť pred začiatkom pojednávania súdu prvého stupňa. Súd zasiela oznámenie o predbežnom pojednávaní. Obeť alebo jej potomkovia môžu v lehote do siedmich dní od doručenia oznámenia požiadať o pripojenie ich občianskoprávnej žaloby alebo súkromnej obžaloby, zatiaľ čo právnické osoby to môžu urobiť ako poškodený.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Nárok si môže uplatniť obeť alebo jej poradca. Žiadosť možno podať ústne alebo písomne. Pri uplatňovaní nároku treba v žiadosti uviesť: celé meno žiadateľa a osoby, proti ktorej sa podáva žaloba; trestnú vec, v rámci ktorej sa uplatňuje nárok; trestný čin, ktorý spôsobil škody, povahu škôd a požadovanú výšku náhrady škody. Nárok si možno v súdnom konaní uplatňovať voči žalovanému a voči všetkým ďalším osobám, ktoré nesú občianskoprávnu zodpovednosť za škody spôsobené trestným činom.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Nie, neexistuje.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Dôkazy treba predložiť v rámci súdneho konania. Strana, ktorá podáva občianskoprávnu žalobu, je oprávnená: zúčastňovať sa na súdnom konaní; požadovať ochranné opatrenie na zaistenie nároku; preskúmať materiály vo veci a získať potrebné výpisy; predkladať dôkazy; podávať žiadosti, pripomienky a námietky a napadnúť rozhodnutia súdu, ktorými sa porušujú práva a oprávnené záujmy tejto strany.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Obeť nemusí platiť súdne poplatky ani iné náklady súvisiace s uplatňovaním nároku obete.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Obeť alebo strana podávajúca občianskoprávnu žalobu môže ustanoviť právneho zástupcu. Ak obeť/poškodený predloží dôkaz o tom, že si nemôže dovoliť zaplatiť právneho zástupcu, ale má záujem využívať jeho služby a je to v záujme spravodlivosti, súd prvého stupňa ustanoví právneho zástupcu.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Súd prvého stupňa sa k nároku vyjadrí v rozhodnutí oznámenom na predbežnom pojednávaní. Ak súd odmietne rozhodovať o nároku, musí uviesť dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Proti odmietnutiu sa nemožno odvolať.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak trestný súd odmietne rozhodovať o nároku, proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Obeť je oprávnená podať žalobu o náhradu škody na civilný súd, pričom o prípade sa bude pojednávať v zmysle Občianskeho súdneho poriadku. V prípade prebiehajúceho trestného konania sa konanie o nároku na civilnom súde pozastaví až do ukončenia trestného konania.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Po odsúdení páchatela môže obeť podať na súd žiadosť o vydanie exekučného príkazu. Na základe exekučného príkazu môže obeť dať pokyn súdnemu úradníkovi s cieľom získať náhradu škody priznanú súdom.

Posledná aktualizácia: 25/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Česká republika

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci trestného konania a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Máte právo pripojiť sa s nárokom na odškodnenie k trestnému stíhaniu páchatela. V tom prípade môže súd vo svojom konečnom rozhodnutí okrem trestu uložiť páchatelovi aj povinnosť nahradiť škodu. Okrem toho sa môžete domáhať svojho práva na odškodnenie aj samostatne pomocou občianskoprávných prostriedkov.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Kedykoľvek pred prvým hlavným pojednávaním na súde pred začatím dokazovania.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (uviesť celkovú sumu a/alebo špecifikovať jednotlivé straty, ušlý zisk a úroky)?

Je potrebné podrobne špecifikovať, čoho sa poškodený domáha, a uviesť a doložiť jednotlivé ujmy.

Existuje osobitný formulár pre takéto žiadosti?

Nie.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojej žiadosti?

Dôkazy na podporu svojich tvrdení predložíte súdu podľa vlastného uváženia. Samozrejme platí, že úplné a presvedčivé dôkazy sú predpokladom rozhodnutia vo váš prospech.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne či iné poplatky?

Nie.

Môžem pred a/alebo počas konania požiadať o právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Áno, na vlastné náklady.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchateľovi?

Pokiaľ by ste nepreukázali výšku škody alebo ak by potrebné dokazovanie predžilo trestné konanie. V tom prípade vás súd vo veci nároku na odškodnenie odkáže na občianskoprávne prostriedky.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Do vydania stanoviska o odškodnom si môžete uplatniť právo na odvolanie.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak páchateľ nevykoná uložený trest, môžete požiadať súd o výkon rozsudku prostredníctvom súdneho exekútora.

Posledná aktualizácia: 15/06/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchateľa - Dánsko

Ako si môžem uplatniť nárok na náhradu škody alebo iné prostriedky nápravy/kompenzácie v súdnom konaní (trestnom konaní) a na koho by som sa mal s týmto nárokom obrátiť?

Nárok žiadateľa na odškodnenie môže byť súčasťou trestného konania na súde. V takomto prípade sa sudca môže rozhodnúť, že nárok posúdi alebo jeho posúdenie zamietne. Rozhodnutie môže závisieť od toho, či páchateľ proti nároku namieta, ako aj od toho, či k nároku vrátane jeho výšky existuje dokumentácia.

Žiadosť o uplatnenie nároku sa musí podať na súde so zreteľom na páchateľa buď písomne, alebo ústne, aby mal páchateľ možnosť na nárok reagovať.

Môže tak urobiť prostredníctvom osobnej účasti na súdnom konaní alebo prostredníctvom zástupcu (obvykle procesného zástupcu).

Žiadosť o uplatnenie nároku možno podať aj na políciu, ktorá následne žiadosť zaradí do súdneho konania.

Hoci sa nárokom zaoberal súd počas trestného konania, žiadateľ môže aj napriek tomu žiadosť predložiť dánskemu Výboru pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov. Je to obzvlášť relevantné v prípadoch, keď páchateľ nezaplatí odškodnenie podľa rozsudku.

V ktorej fáze trestného konania by som si mal nárok uplatniť?

Žiadosti na uplatnenie nároku na odškodnenie možno predložiť už pri prvom rozhovore s políciou a mali by sa predložiť najneskôr v čase konania hlavného pojednávania na súde.

O čo môžem v žiadosti o uplatnenie nároku žiadať a ako by som ju mal formulovať (uviesť celkovú sumu a/alebo presne vymedziť jednotlivé straty, stratu zisku a úroky)?

Ak ste utrpeli stratu, za ktorú je páchateľ zodpovedný, môžete si uplatniť nárok na odškodnenie za túto stratu. Dánsky zákon o zodpovednosti a odškodnení obsahuje okrem iného rôzne položky, v prípade ktorých si žiadateľ môže uplatniť nárok na odškodnenie.

Tieto položky zahŕňajú:

- náklady na liečbu,
- stratu príjmu,
- bolesť a utrpenie,
- trvalú ujmu na zdraví,
- stratu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť,
- stratu živiteľa rodiny,
- výdavky na pohreb,
- nároky z mimozmluvnej zodpovednosti,
- hrubé porušenie,
- majetkovú škodu,
- finančnú stratu.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie týchto nárokov?

Môže sa použiť formulár žiadosti, ktorý poskytuje dánsky Výbor pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov. Výbor odporúča, aby ste ako žiadateľ použili tento formulár, jeho použitie sa však nevyžaduje.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho tvrdenia?

Závisí to od toho, za čo žiadate odškodnenie. Strata by mala byť hodnoverná a pri niektorých položkách sa vyžaduje skutočná dokumentácia, ktorá sa týka rozsahu straty.

Dokumentácia môže napríklad pozostávať z dokladov o výdavkoch, ktoré vznikli v súvislosti s trestným činom. Okrem toho sa pri určovaní rozsahu ujmy často využíva zdravotná dokumentácia a lekárske správy. Pokiaľ ide o stratu príjmu a stratu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, žiadateľ by mal predložiť dokumenty týkajúce sa jeho príjmov tak pred vznikom ujmy, ako aj po jej vzniku vo forme výplatných pásov, ročného zúčtovania a prípadne vo forme vyhlásenia od zamestnávateľa.

Ak súd zistí, že nárok nie je primerane zdokumentovaný a žalovaný podá proti vyplateniu odškodného námietku, žiadateľ riskuje, že súd do trestného konania nezahŕnie nárok na náhradu škody.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Nie. Ak sa nárok uplatňuje v súvislosti s trestným činom, žiadateľovi nevznikajú v tejto súvislosti nijaké náklady.

Môžem získať právnu pomoc pred konaním a/alebo počas konania? Môžem ju získať, ak nežijem v krajine, v ktorej sa konanie vedie?

Áno. Ako žiadateľ máte za určitých podmienok možnosť toho, aby súd pre vás vymenoval procesného zástupcu, za ktorého neplatíte.

Kedy by trestný súd môj nárok voči páchateľovi zamietol alebo by o ňom odmietol rozhodovať?

Súd môže počas trestného konania kedykoľvek odmietnuť zaoberať sa občianskoprávnym nárokom, ak zistí, že sa jeho posudzovanie v priebehu trestného konania nemôže zaobiť bez závažných ťažkostí.

Ak súd zistí, že informácie na podporu nároku sú neúplné alebo že z odsúdenia alebo zbavenia obvinenia, ku ktorému dôjde v súvislosti s trestným činom, nevyplynie rozhodnutie, ktoré nárok podporí, nárok sa nebude posudzovať.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo hľadať iné prostriedky nápravy/kompenzácie?

Proti rozhodnutiu súdu nezahrnúť nárok na náhradu škody do trestného konania nie je možné podať odvolanie ani sťažnosť.

Namiesto toho musí žiadateľ vzniesť nárok na odškodnenie v občianskoprávnej žalobe alebo ho predložiť dánskemu Výboru pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím, aby sa rozsudok proti páchatelovi vykonal? Akú pomoc môžem v záujme zaistenia vykonania rozsudku získať?
Najprv sa môžete obrátiť na páchatela, ktorý vám môže okamžite zaplatiť. Ak tak urobíte, môžete svoje odškodnenie získať rýchlo a prípad urovnať.

Ak páchatel odmietne dobrovoľne zaplatiť alebo ak máte viac nárokov na odškodnenie, ktoré si vyžadujú dlhšie konanie, môžete svoje nároky predložiť dánskemu Výboru pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov.

V záujme ujasnenia však treba zdôrazniť, že nie je podmienkou, aby ste sa pred predložením žiadosti dánskemu Výboru pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov najprv pokúšali získať odškodnenie od páchatela.

Dánsky Výbor pre odškodnenie za ujmy v dôsledku trestných činov následne podá proti páchatelovi „regresnú žalobu“.

Posledná aktualizácia: 05/05/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Nemecko

Ako môžem získať odškodnenie alebo inú náhradu škody v (trestnoprávnom) konaní proti páchatelovi trestného činu a kde musím svoju žiadosť podať?

Jediným predpokladom je uplatnenie príslušného nároku na náhradu škody návrhom na tzv. adhézne konanie (*Adhäsionsantrag*), v ktorom je v plnom rozsahu vymedzený predmet a odôvodnenie (ďalšie podrobnosti pozri otázku 3). Žiadosť je možné podať na polícii, štátnej prokuratúre alebo príslušnom súde (pozri otázku 2).

V akom čase by som mal svoju žiadosť predložiť v trestnom konaní?

Žiadosť je možné písomne podať už spolu s podaním trestného oznámenia na polícii. Môže však byť aj neskôr písomne podaná na štátnej prokuratúre alebo súde alebo vyhlásená do zápisnice vystavovateľa listín (na tzv. úrade pre právne žiadosti, *Rechtsantragsstelle*). Ústne podanie žiadosti je možné aj počas hlavného pojednávania.

Vo všeobecnosti sa odporúča uplatniť nárok čo najskôr, v neposlednom rade preto, aby sa predišlo neprijatiu rozhodnutia v dôsledku značných prieťahov v konaní.

Čo môžem v mojej žiadosti podať a ako by som ju mal podať (údaj o celkovej sume a/alebo rozpis jednotlivých škôd, ušlé zisky a úroky)?

V žiadosti by malo byť jednoznačne objasnené, čo od obžalovaného požadujete a prečo. Požadovaná peňažná suma ako vyrovnanie za finančné poškodenie (napr. strata na zárobku, poškodené vlastníctvo) by spravidla mala byť presne vyčíslená. Avšak výška bolestného môže byť ponechaná na úvahu súdu. Aj vtedy by ste však mali uviesť približnú sumu a základ, podľa ktorého by mala byť výška odškodnenia vypočítaná alebo odhadnutá. Skutočnosti, ktoré majú nárok zdôvodňovať (napr. opis trestného činu, údaje o utrpených zraneniach a škodách na majetku), musia byť uvedené čo najúplnejšie.

Existuje osobitný formulár pre tieto žiadosti?

Nie. Osobitný formulár nie je k dispozícii.

Príklad návrhu na adhézne konanie nájdete v príručke pre obeť, ktoré zverejnilo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa na str. 59 (príklad 5). Príručku pre obeť so základnými informáciami o právach obetí a poškodených v trestnom konaní nájdete na [E](#) v časti „*Publikationen*“.

Aké dôkazy by som mal predložiť spolu s mojou žiadosťou?

Mali by ste vymenovať všetky dostupné dôkazy ktoré sú dôležité pre uplatnenie vášho nároku, alebo ich priložiť k vašej žiadosti (napr. faktúry, lekárske potvrdenia). Môžete sa však tiež výslovne odvolať na vaše údaje uvedené polícii (oznámenie, svedecká výpoveď) alebo na obžalobu.

Je moja žiadosť spojená so súdnymi poplatkami alebo inými nákladmi?

Ak je vám je ako žiadateľovi priznané požadované odškodnenie, nespája sa to so žiadnymi súdnymi poplatkami; vaše potrebné výdaje, napríklad stratu na zárobku z dôvodu účasti na súdnom pojednávaní, znáša obžalovaný.

Ak vašej žiadosti nie je vyhovené príp. sčasti vyhovené, ak bola zobrať späť alebo súd od rozhodnutia upustí, rozhodne podľa svedomitého uváženia o tom, kto znáša vzniknuté výdaje súdu a účastníkov (napr. náklady na advokáta).

V každom prípade, na rozdiel od občianskeho procesu, ako poškodená alebo poškodený nemusíte platiť súdne poplatky ani v prípade neúspešnej žiadosti o odškodnenie.

Môžem dostať pre konanie a/alebo počas neho pomoc právneho zástupcu? Môžem dostať pomoc právneho zástupcu, ak nežijem v krajine, v ktorom sa konanie uskutočňuje?

Poverenie advokáta alebo advokátky nie je nevyhnutne potrebné, v jednotlivých prípadoch sa však môže odporúčať. Platí to napríklad, ak je základom zložitá skutková podstata s viacerými páchatelkami/páchatelmi, sú riešené náročné občianskoprávne otázky týkajúce sa zodpovednosti alebo musia byť presadzované priznané nároky (napr. peňažná suma) podľa súdneho rozhodnutia formou exekúcie. V prípade zákonných predpokladov (najmä finančnej núdze) môže byť na príbratie advokátky alebo advokáta poskytnutá právna pomoc.

V akom prípade by mohol trestný súd moju žiadosť proti páchatelovi zamietnuť alebo odmietnuť?

Súd nerozhodne o žiadosti o odškodnenie, ak je obžalovaný oslobodený a konanie je zastavené, žiadosť je neprípustná, súdu sa javí neodôvodnená alebo výnimočne, ak žiadosť nie je vhodná na vybavenie v trestnom konaní.

Môžem proti takému rozhodnutiu podať žalobu alebo inak dosiahnuť nápravu?

Proti uzneseniu, ktorým súd upustí od rozhodnutia o žiadosti, pretože predpoklady pre rozhodnutie o žiadosti nepovažuje za splnené, je možné podať opravný prostriedok okamžitej sťažnosti.

Ako sa môžem postarať o to, aby bol rozsudok proti páchatelovi vykonaný, ak mi bolo priznané odškodnenie, a ako môžem zabezpečiť, aby som ho dostal?

Adhézne rozsudky a zmiery uzatvorené v rámci adhézneho konania je možné vykonať podľa všeobecných predpisov pre exekúciu. Exekúcia sa uskutočňuje na základe vykonateľného vyhotovenia rozsudku alebo uzatvoreného zmiery, ktoré udelí úradník trestného súdu vykonávajúci agendu listín.

Posledná aktualizácia: 06/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska

komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[et\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Estónsko

Ako si môžem uplatniť voči páchatelovi nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Na uplatnenie nároku na náhradu škody máte právo podať občianskoprávnu žalobu proti obvinenému v rámci trestného konania. Vyšetrovací orgán alebo prokuratúra musí vysvetliť obeti postup podania občianskoprávnej žaloby, základné požiadavky pre občianskoprávnu žalobu, lehotu na podanie občianskoprávnej žaloby a dôsledky uplynutia tejto lehoty.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Máte právo podať občianskoprávnu žalobu najneskôr do desiatich dní po preskúmaní trestného spisu. Je možné požiadať prokuratúru o predĺženie tejto lehoty.

V prípade prekročenia lehoty sa občianskoprávna žaloba vráti, ale v tomto prípade si môžete uplatňovať nárok na náhradu škody na občianskom súde.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V občianskoprávnej žalobe môžete vzniesť nárok, ktorého cieľom je obnoviť alebo napraviť pokojný stav narušený skutkom, ktorý je predmetom trestného konania. Skutkové okolnosti, na ktorých je založený takýto nárok sa musia v podstate prekrývať so skutočnosťami trestného činu, ktorý sa má riešiť, a musí byť takisto možné prejednať takýto nárok v občianskom súdnom konaní.

Civilná žaloba sa musí podať v písomnej forme a musí obsahovať podrobnosti o žalobcovi a žalovanom a jasne vyjadrený nárok obeť a skutkových okolností a dôkazov, na ktorých je založený nárok obeť. Nárok musí byť kompletný (t. j. musí obsahovať sumy všetkých druhov škôd, za ktoré sa obeť domáha náhrady škody). V žalobe o náhradu škody za nemajetkovú ujmu je možné ponechať nešpecifikovanú sumu uplatňovaného nároku na náhradu škody a možno požadovať spravodlivú náhradu škody na základe vlastného uváženia súdu.

Orgán, ktorý vedie konanie, môže stanoviť lehotu na odstránenie nedostatkov v občianskoprávnej žalobe.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Osobitný formulár pre občianskoprávne žaloby nie je vytvorený.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

K občianskoprávnej žalobe sa musí pripojiť dôkaz o skutočnostiach tvoriacich základ nároku obeť, a z ktorých má obeť v úmysle vychádzať bez ohľadu na súbor dôkazov predložených prokuratúrou.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Pojednávanie o občianskoprávnej žalobe v trestnom konaní je oslobodené od poplatkov okrem občianskoprávnej žaloby o náhradu škody za nemajetkovú ujmu, ak je nárok na takúto náhradu škody založený na iných dôvodoch ako tých, ktoré spôsobili ublíženie na zdraví alebo inú poruchu zdravia, alebo úmrtie živiteľa.

V prípade zamietnutia občianskoprávnej žaloby znáša výdavky súvisiace s konaním o občianskoprávnej žalobe alebo preukázaním nároku vo verejnom práve obeť. Ak sa čiastočne vyhovie občianskoprávnej žalobe, súd rozdelí náklady spojené s konaním o občianskoprávnej žalobe medzi obeť, obvineného a obžalovaného s ohľadom na všetky okolnosti. Súd môže takisto rozhodnúť, že výdavky obeť súvisiace s konaním o občianskoprávnej žalobe znáša čiastočne alebo v plnej výške obeť, ak by nariadenie zaplatenia výdavkov protistranou bolo mimoriadne nespravodlivé alebo neprimerané vo vzťahu k protistrane.

Ak súd zamietne prejednať občianskoprávnu žalobu z dôvodu oslobodzujúceho rozsudku alebo ukončenia trestného konania, výdavky týkajúce sa konanie o občianskoprávnej žalobe znáša štát. Ak súd zamietne prejednať občianskoprávnu žalobu z iných dôvodov, súd rozdelí výdavky týkajúce sa konania o občianskoprávnej žalobe medzi obeť a štát so zohľadnením všetkých okolností.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Štátna právna pomoc sa vám poskytne, ak existujú dôvody uvedené v zákone o štátnej právnej pomoci. Ak súd zistí, že vaše základné záujmy môžu byť nedostatočne chránené bez pomoci advokáta, súd môže z vlastného podnetu rozhodnúť o poskytnutí štátnej právnej pomoci na základe a podľa postupu ustanoveného v zákone o štátnej právnej pomoci.

Osobe sa môže poskytnúť štátna právna pomoc, ak jej finančná situácia v čase, keď požaduje právnu pomoc, znamená, že nie je schopná zaplatiť za príslušné právne služby, alebo ak je schopná platiť za právne služby len čiastočne alebo v splátkach, alebo ak jej finančná situácia neumožňuje plniť základné existenčné potreby po zaplatení za právne služby.

Štátna právna pomoc sa poskytne osobám, ktoré v čase podania žiadosti o štátnu pomoc majú bydlisko v Estónskej republike alebo inom členskom štáte Európskej únie, alebo sú občanmi Estónskej republiky alebo iného členského štátu Európskej únie. Iným osobám sa poskytne právna pomoc len vtedy, ak to vyplýva z medzinárodného záväzku záväzného pre Estónsko.

Zákon uvádza dôvody na zamietnutie poskytnutia štátnej právnej pomoci. Štátna právna pomoc sa neposkytne, ak je napríklad žiadateľ schopný chrániť svoje práva na vlastný účet; ak žiadateľ vlastní majetok, ktorý sa môže predať bez veľkých ťažkostí, aby pokryl náklady na právne služby; a ak náklady na právne služby nie sú pravdepodobne vyššie ako dvojnásobok priemerného mesačného príjmu žiadateľa po odrátení daní a povinných platieb poistného, sumy vyčlenenej na plnenie vyživovacej povinnosti vyplývajúce zo zákona, ako aj primeraných nákladov na bývanie a dopravu. Štátna právna pomoc sa neposkytne ani vtedy, ak za daných okolností je zjavne nepravdepodobné, že žiadateľ bude môcť chrániť svoje práva; ak sa štátna právna pomoc uplatní s cieľom podať návrh na náhradu nemajetkovej ujmy a neexistujú naliehavé verejné dôvody v danom prípade; alebo ak možný prínos pre žiadateľa pri rozhodovaní o prípade je neprimerane malý v porovnaní s odhadovanými výdavkami na štátnu právnu pomoc.

Štátna právna pomoc sa poskytuje na základe žiadosti osoby. Ak osoba žiada o štátnu pomoc ako obeť v trestnom konaní, o poskytnutí štátnej právnej pomoci osobe rozhodne súd, ktorý prejednáva vec, alebo v rámci predsúdneho vyšetrovania trestného prípadu súd, ktorý bude mať právomoc rozhodovať o trestnej veci.

Žiadosť o štátnu právnu pomoc sa musí predložiť v estónčine na príslušnom formulári žiadosti. Žiadosť sa môže predložiť aj v angličtine, ak o právnu pomoc žiada fyzická osoba, ktorá má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie, alebo ktorá je občanom iného členského štátu Európskej únie.

Osoba, ktorá žiada o štátnu právnu pomoc, musí k žiadosti priložiť riadne vyhotovené a podpísané vyhlásenie o finančnej situácii žiadateľa, a ak je to možné, tak aj iné dôkazy o tejto situácii. Ak osoba nemá pobyť v Estónsku, musí k svojej žiadosti priložiť vyhlásenie o svojom príjme a príjme členov svojej rodiny v priebehu posledných troch rokov vydané príslušným orgánom krajiny jej pobytu. Ak toto vyhlásenie nie je možné predložiť z dôvodov nezávislých od žiadateľa, o poskytnutí štátnej právnej pomoci je možné rozhodnúť bez tohto vyhlásenia.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Súd môže zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu, a to najmä v prípade, ak žaloba nespĺňa príslušné požiadavky, ak sa skončilo trestné konanie, alebo ak je vydaný rozsudok o zbavení obvinení. Súdom môže takisto zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu, ak sa obeť alebo odporca nedostaví na

pojednávania a prípad sa nemôže prejednať bez ich prítomnosti. Okrem toho môže súd zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu v prípade odsúdenia v trestnom konaní.

Občianskoprávna žaloba sa zamietne, ak neexistujú dôvody jej prijatia.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak súd zamietol prejednať občianskoprávnu žalobu, môžete si uplatňovať nárok na náhradu škody na občianskom súde. Máte právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa na okresnom súde.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak odsúdený páchatel nezaplatí sumu priznanú rozsudkom, máte právo sa na základe rozsudku obrátiť na súdneho exekútora, ktorý zabezpečí exekučné konanie.

Posledná aktualizácia: 15/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[el\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [\[cs\]](#) [\[de\]](#) [\[en\]](#) [\[fr\]](#) [\[ro\]](#) [\[sl\]](#)

[\[fi\]](#)

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Grécko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

V rámci prípravného konania trestného konania by ste mali vyhlásiť, že sa chcete do trestného konania zapojiť ako občianska strana, a keď predkladáte žiadosť príslušnému prokurátorovi alebo policajným orgánom, mali by ste to uviesť v samotnej žiadosti. Takéto vyhlásenie možno urobiť aj počas vyšetrovania trestného činu v samostatnom dokumente (*dikógrafa*) oznámením polícii, prokuratúre alebo vyšetrovujúcim orgánom, prípadne môžete takéto vyhlásenie urobiť priamo na súde pred tým, než sa pristúpi k preskúmaniu dôkazov (články 82 – 83 Trestného poriadku).

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

a) V prípravnom konaní, ako je uvedené vyššie (článok 83 Trestného poriadku)

b) Na súde jednoduchým ústnym vyhlásením pred tým, než sa pristúpi k preskúmaniu dôkazov **bez potreby písomného postupu v prípravnom konaní**, ak žiadate o odškodnenie za nemajetkovú a morálnu ujmu spôsobenú trestným činom voči vašej osobe, alebo **doručeníím oznámenia** odporcovi do 5 dní pred pojednávaním, ak žiadate o odškodnenie nemajetkovej ujmy (článok 68 Trestného poriadku).

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Všeobecné vyhlásenie o tom, že sa chcete do trestného konania zapojiť ako strana uplatňujúca si občianskoprávny nárok, musí obsahovať zhrnutie vecí, dôvody, na základe ktorých sa domnievate, že máte nárok sa zapojiť do konania, a vymenovanie zástupcu v konaní v mieste zasadania súdu, ak tam nemáte trvalý pobyt.

Nevyžaduje sa žiadny písomný postup v prípravnom konaní, ak sa vyhlásenie o tom, že sa chcete do trestného konania zapojiť ako občianska strana, týka odškodnenia za nemajetkovú a morálnu ujmu. V takých prípadoch občianska strana zvyčajne požiada o symbolickú sumu (predbežne 44 EUR), a nie o celú výšku odškodnenia. Ak súd vyhlási odporcu za vinného, nariadi, aby sa vám táto symbolická suma vyplatila v rámci odškodnenia. V prípade zvyšnej sumy budete musieť podať samostatnú žalobu na občianskoprávnom súde. Ak sa vaša žiadosť týka uspokojenia majetkovej ujmy, ktorá vám bola spôsobená trestným činom, musíte odporcovi najmenej 5 dní pred začatím súdneho konania doručiť oznámenie, v ktorom uvediete jednotlivé položky (článok 68 Trestného poriadku).

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Neexistuje žiadny osobitný formulár. Vaše vyhlásenie musí obsahovať všetky uvedené informácie. Ako sa uvádza vyššie, osobitné prípravné konanie sa vyžaduje len vtedy, ak bol trestný súd požiadaný o odškodnenie majetkovej ujmy, pričom v takomto prípade sa musí odporcovi doručiť oznámenie do 5 dní pred začatím súdneho konania.

Áké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Pred prerokovaním vecí musíte predložiť všetky dokumenty na podporu vašej žiadosti, t. j. lekárske osvedčenia, potvrdenia, svedkov a akékoľvek ďalšie dôkazy.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

V prípade občianskoprávneho konania sa stanovuje poplatok vo výške 40 eur (článok 63 Trestného poriadku, platný od 23. 1. 2017 po zmene vykonanej zákonom č. 4446/2016)

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

V právnych predpisoch sa stanovuje (článok 1 zákona č. 3226/2004) právna pomoc pre občanov členských štátov Európskej únie s nízkym príjmom, štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, ak majú legálny pobyt alebo obvyklý pobyt v Európskej únii. Občania s nízkym príjmom, ktorí majú nárok na právnu pomoc, sú osoby, ktorých ročný rodinný príjem je nižší ako 2/3 minimálnej ročnej individuálnej odmeny stanovenej v národnej všeobecnej kolektívnej pracovnej zmluve. V prípade vnútorodinného sporu alebo konfliktu sa príjem osoby, s ktorou sa vedie spor alebo konflikt, nezohľadňuje. Právna pomoc v akýchkoľvek trestných a občianskoprávných nárokoch je dostupná pre všetky obeť trestných činov uvedených v článkoch 323 (obchodovanie s otrokmi), 323A (obchodovanie s ľuďmi – otroctvo, nevoľníctvo, nútený sobáš), 323B písm. a) [cestovanie s cieľom zúčastniť sa na pohlavnom styku alebo iných sexuálnych praktikách aj s maloletými osobami (sexuálna turistika)], 324 (únos maloletých osôb), 339 (korupcia maloletej osoby), 348A (detská pornografia), 351 (sexuálne praktiky s maloletými osobami za peňažnú protihodnotu) Trestného poriadku, v článku 87 ods. 5 a 6 (napomáhanie k vstupu a odchodu a nelegálneho pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v Grécku) a článku 88 (neoprávnená doprava štátnych príslušníkov tretích krajín do Grécka) zákona č. 3386/2005 a maloletým osobám, ktoré sú obeť trestných činov uvedených v článkoch 336 (znásilnenie), 338 (sexuálne zneužívanie), 343 (sexuálne praktiky spojené so zneužitím právomoci), 345 (incest), 346 (sexuálne praktiky medzi príbuznými), 347 (sexuálne praktiky v rozpore s prírodou – tento trestný čin bol už zrušený), 348 (napomáhanie k zneužívaniu ostatných), 348B (nadväzovanie kontaktov s deťmi na sexuálne účely), 348C (pornografické zobrazovanie maloletých osôb) a 349 (sprostredkovávanie prostitúcie) Trestného poriadku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Ak trestný súd rozhodne, že by trestné konanie nemalo pokračovať alebo by sa malo z akéhokoľvek dôvodu zamietnuť, nemôže sa súd občianskoprávnou žalobou zaoberať. Takisto zamietne občianskoprávnu žalobu, ak nebola riadne podaná, a to spôsobom uvedeným vyššie, alebo ak nemá právny základ alebo je žaloba neopodstatnená, napr. preto, že ste neutrpeli ujmu ako priamy následok trestného činu alebo nie ste držiteľom príslušného právneho záujmu.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Môžete podať **riadny opravný prostriedok** (*éfesí*) **proti zbaveniu obžaloby** na okresnom trestnom súde, jednočlennom alebo trojčlennom súde prvého stupňa alebo odvolacom súde pre trestné činy prechodnej závažnosti, ak vám súd nariadil zaplatiť odškodné a náklady, ale len v tomto rozsahu [článok 486 ods. 18 písm. b) Trestného poriadku]. Môžete takisto podať riadny opravný prostriedok proti **rozsudku, ktorým sa odsudzuje odporca**, ak zamietá vašu žiadosť z dôvodu, že nemá žiadny právny základ alebo vám priznáva finančné alebo majetkové odškodnenie za predpokladu, že požadovaná suma prekročila 100 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku okresného trestného súdu, 250 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku jednočlenného súdu prvého stupňa alebo jednočlenného súdu pre maloletých, alebo 500 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku trojčlenného súdu prvého stupňa alebo trojčlenného súdu pre maloletých (článok 488 Trestného poriadku). Môžete podať **kasačný opravný prostriedok** (*anaíresi*) **proti rozsudku, ktorým sa odsudzuje odporca** v rozsahu, v ktorom zamietá vašu žiadosť z dôvodu, že nemá žiadny právny základ [článok 505 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] alebo proti **zbaveniu obžaloby**, ak vám bolo nariadené zaplatiť odškodné a náklady [článok 505 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku].

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Odškodnenie, ktoré vám prizná trestný súd, je v zásade uznaním občianskoprávneho nároku. Vykonáva sa teda v rámci postupu vymáhania ako v prípade rozsudkov v občianskoprávných veciach (*anankastikí ektélesi*).

Posledná aktualizácia: 06/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Španielsko

Akým spôsobom si môžem voči páchatelovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

V španielskom práve je bežným postupom na uplatnenie nároku na náhradu utrpenej škody trestné konanie, v ktorom sa skúma občianskoprávna zodpovednosť, ako aj trestná zodpovednosť. Preto miestny trestný súd (*Juzgado de Instrucción*) ponúka poškodeným osobám možnosť podať občianskoprávnu žalobu, aby mohli uviesť, či si chcú uplatniť nárok počas trestného konania, alebo si vyhradujú právo uplatniť si nárok na náhradu utrpenej ujmy prostredníctvom občianskeho súdneho konania.

Ak poškodená osoba uvedie, že si chce uplatniť nárok v trestnom konaní, môže sa rozhodnúť, že v jej mene podá občianskoprávnu žalobu prokurátor (to sa stane aj v prípade, ak neuvedie, ktorú možnosť uprednostňuje), alebo sa môže rozhodnúť pre osobnú účasť (prostredníctvom právnik a súdneho zástupcu). Ak sa poškodená osoba rozhodne uplatniť nárok na náhradu škody mimo trestného konania, musí začať občianske súdne konanie v súlade s príslušnými predpismi.

Následne si môže obeť uplatniť nárok na náhradu škody na súde, buď osobne prostredníctvom vyhlásenia uplatneného, keď jej je ponúknutá možnosť vstúpiť do konania ako súkromná osoba, alebo písomným uplatnením svojho nároku, prípadne prostredníctvom právnik a súdneho zástupcu. Toto písomné zastúpenie nie je nevyhnutné; ak nie je k dispozícii, prokurátor začne občianske súdne konanie, ako aj trestné konanie.

Pomoc pri príprave žiadosti poskytnú úrady na podporu obetí trestných činov (*Oficinas de Asistencia a las Víctimas del delito*), ktoré sa nachádzajú vo všetkých autonómnych oblastiach, takmer vo všetkých hlavných mestách provincií aj v iných mestách; v prípade teroristických trestných činov poskytuje pomoc Úrad na informovanie a podporu obetí terorizmu, ktorý patrí pod najvyšší súd (*Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional*).

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Nárok si môžete uplatniť kedykoľvek počas konania, ale musí to byť pred začiatkom ústneho konania. Miestny trestný súd vám ponúkne možnosť uplatniť si svoj nárok počas fázy vyšetrovania, keď je informovaný o existencii poškodenej osoby.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V nároku treba uviesť spôsobené škody (sumu), pričom treba priložiť príslušné faktúry alebo cenové ponuky podporujúce váš nárok; neskôr ich preskúma súdny znalec.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Nie.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Na podporu uplatneného nároku na náhradu škody by ste mali predložiť príslušné faktúry alebo cenové ponuky podporujúce váš nárok. Ak ste požiadali o právnu pomoc, budete musieť predložiť dôkazy o svojom príjme a majetku.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Nie.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Keďže o pomoc žiadate ako obeť, od prvého kontaktu s orgánmi a úradníkmi máte právo na to, aby vám poskytli informácie o postupe na získanie právneho poradenstva a obhajoby, prípadne o podmienkach ich bezplatného získania. Tieto informácie vám poskytnú aj úrady na podporu obetí trestných činov.

Keďže o pomoc žiadate ako obeť, budete môcť svoju žiadosť o priznanie nároku na právnu pomoc predložiť úradníkovi alebo orgánu, ktorý vám poskytol informácie o postupe na získanie právneho poradenstva a obhajoby, prípadne o ich bezplatnom získaní. Úradník alebo orgán túto žiadosť spolu s predloženou dokumentáciou postúpi príslušnej advokátskej komore.

Svoju žiadosť môžete predložiť aj úradom na podporu obetí trestných činov, ktoré ich postúpia príslušnej advokátskej komore.

Keďže o pomoc žiadate ako obeť, môžete využiť služby právneho poradenstva, v rámci ktorého majú všetci občania prístup k informáciám o právnych predpisoch. Tieto služby organizujú advokátske komory v jednotlivých justičných oblastiach.

Prístup k týmto službám získate vyplnením tlačiva, ktoré je k dispozícii na súdoch, na ministerstve spravodlivosti a na ďalších štátnych úradoch, pričom musíte preukázať, že vaše prostriedky na živobytie sú nedostatočné. Žiadosť musíte predložiť advokátskej komore v oblasti príslušného súdu alebo na súd v oblasti vášho pobytu, ak sa trestné konanie ešte nezačalo. Po začatí trestného konania môžete kedykoľvek získať bezplatnú právnu pomoc za predpokladu, že sa ako obeť osobne zúčastníte na konaní.

Obete rodovo motivovaného násillia nemusia preukazovať nedostatočnosť prostriedkov na živobytie na získanie právnej pomoci.

Právnu pomoc môžete získať, aj keď ste obeťou terorizmu.

Ako obeť trestného činu môžete v Španielsku požiadať o právnu pomoc, ak ste občanom ktoréhokoľvek členského štátu EÚ a preukázate nedostatočnosť svojich zdrojov.

Bez ohľadu na to, či máte zdroje na začatie právneho konania, právo na právnu pomoc sa vám prizná a táto pomoc vám bude okamžite poskytnutá, ak ste obeťou rodovo motivovaného násillia, terorizmu alebo obchodovania s ľuďmi, a to vo všetkých konaniach, ktoré súvisia s vaším štatútom obeť, z tohto štatútu vyplývajú alebo sú od neho odvodené, pričom to platí aj v prípade maloletých osôb a osôb s mentálnou retardáciou alebo duševnou chorobou, ak sú obeťami zneužívania alebo zlého zaobchádzania.

Toto právo sa v prípade smrti obeť uplatňuje aj na oprávnené osoby, ktoré majú nárok na akýkoľvek druh pomoci, ak sa nepodieľali na týchto činoch. Žiadateľ je na účely priznania právnej pomoci považovaný za obeť, keď sa podá sťažnosť alebo žaloba alebo sa začne trestné konanie v prípade ktoréhokoľvek z uvedených trestných činov a tento štatút si zachová počas platnosti trestného konania alebo v prípade vynesenia rozsudku o vine po skončení konania.

Osoba stráca právo na právnu pomoc, ak zbavenie obvinenia nadobudne právoplatnosť alebo v prípade dočasného pozastavenia alebo zamietnutia konania, pretože trestné činy sa nepodarilo dokázať, pričom obeť nemá povinnosť uhradiť náklady za výhody, ktoré dovtedy bezplatne užívala.

V rôznych konaniach začatých v dôsledku priznania štatútu obeť uvedených trestných činov, predovšetkým v konaniach, ktoré sa týkajú rodovo motivovaného násillia, vám musí pomáhať ten istý právnik za predpokladu, že sa tým riadne zaručí vaše právo na obhajobu.

Právo na právnu pomoc máte v prípade, ak váš ročný príjem a príjem na rodinnú jednotku neprevyšuje tieto sumy: dvojnásobok verejného viacúčelového príjmového ukazovateľa [*Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples* (IPREM)] platného v čase podania žiadosti, pričom dotknuté osoby nie sú súčasťou rodinnej jednotky. IPREM je index, ktorý sa stanovuje každoročne, a používa sa na určenie výšky určitých dávok alebo prahových hodnôt rozhodujúcich o možnosti získať prístup k určitým dávkam, nárokom alebo verejným službám, dva a pol násobok indexu IPREM platného v čase podania žiadosti, pričom dotknuté osoby sú súčasťou ľubovoľného druhu rodinnej jednotky, ktorú tvoria najviac traja členovia,

trojnásobok indexu IPREM, pričom dotknuté rodinné jednotky tvoria najmenej štyria členovia.

Ak je obeť priznaný príspevok vo forme právnej pomoci, nemusí uhrádzať tieto náklady:

predbežné právne poradenstvo,

poplatky právnikovi a súdneho zástupcovi,

náklady súvisiace s uverejnením oznámení v úradných vestníkoch,

vkklady potrebné na podanie určitých odvolaní,

platby znalcom.

Navyše sa uplatňuje zľava 80 % na poplatky za notárske listiny a potvrdenia z katastra nehnuteľností a obchodného registra.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

V prípade **násilných a sexuálnych trestných činov** musí súd vo všeobecnosti posúdiť, či bol spáchaný zámerný (úmyselný) násilný alebo sexuálny trestný čin, a uviesť to v súdnom rozhodnutí, ktorým sa ukončí trestné konanie. V tomto konečnom súdnom rozhodnutí v rámci trestného konania je nutné jasne stanoviť kauzálny vzťah medzi trestným činom a zraneniami alebo poškodením zdravia, prípadne smrťou.

Je možné aj to, že v súdnom rozhodnutí, ktorým sa končí trestné konanie, sa môže nariadiť dočasné pozastavenie alebo uzavretie konania.

V zmysle španielskych trestnoprávnych predpisov je dočasné pozastavenie konania vhodné v prípade, ak spáchanie trestného činu, ktorý viedol k začatiu súdneho konania, nie je riadne preukázané, alebo ak sa dospeje k záveru, že trestný čin bol spáchaný, ale niet dostatočných dôvodov na obvinenie konkrétnej(-ch) osoby(-ôb) ako páchatelov, spolupáchatelov alebo spoluvinníkov.

Uzavretie konania je vhodné, ak neexistuje odôvodnený náznak, že bol spáchaný čin vedúci k začatiu súdneho konania, ak tento čin nie je trestným činom alebo ak sa zdá, že osoby, ktoré sú súdené ako páchatelia, spolupáchatelia alebo spoluvinníci, sú vyňaté z trestnej zodpovednosti.

V prípade **teroristických trestných činov** je vo všeobecnosti potrebné, aby súd posúdil, či je v uplatniteľných právnych predpisoch stanovená občianskoprávna zodpovednosť za činy a škody. Poskytnutie pomoci a príspevkov priznaných v zmysle španielskych právnych predpisov v oblasti terorizmu sa riadi zásadami náhrady škody, ktoré sú stanovené v Európskom dohovore o odškodňovaní obeť násilných trestných činov.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak sa vyšetrojúci sudca (v rámci súdu alebo justičného orgánu) rozhodne uzavrieť konanie (to znamená, že nariadi zamietnutie), obeť sa môže odvolať, ak sa osobne zúčastnila na konaní, pričom ide o súkromnú žalobu.

V zmysle španielskych trestnoprávnych predpisov je dočasné pozastavenie konania vhodné v prípade, ak spáchanie trestného činu, ktorý viedol k začatiu súdneho konania, nie je riadne preukázané, alebo ak sa dospeje k záveru, že trestný čin bol spáchaný, ale niet dostatočných dôvodov na obvinenie konkrétnej(-ch) osoby(-ôb) ako páchatelov, spolupáchatelov alebo spoluvinníkov.

Uzavretie konania je vhodné, ak neexistuje odôvodnený náznak, že bol spáchaný čin vedúci k začatiu súdneho konania, ak tento čin nie je trestným činom alebo ak sa zdá, že osoby, ktoré sú súdené ako páchatelia, spolupáchatelia alebo spoluvinníci, sú vyňaté z trestnej zodpovednosti.

V prípade **násilných a sexuálnych trestných činov** je vo všeobecnosti potrebné vydanie súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukončí trestné konanie a proti ktorému už nie je možný žiadny ďalší prostriedok nápravy, aby bolo možné požiadať o jednotlivé druhy pomoci stanovené v právnych predpisoch. Proti konečnému rozhodnutiu trestného konania sa možno odvolať v stanovenej lehote prostredníctvom podania odvolaní uvedených v rozhodnutí.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Štát zaplatí celú sumu pomoci alebo jej časť, ak bola vyhlásená čiastočná platobná neschopnosť páchatela.

Štát na seba prevezme práva, ktoré máte voči osobe občianskoprávne zodpovednej za trestný čin, až do výšky celej sumy predbežnej alebo konečnej pomoci, ktorá vám bola priznaná ako obeť alebo oprávnenej osobe.

Štát môže podať vymáhaciu žalobu na osobu nesúcu občianskoprávnu zodpovednosť za trestný čin s cieľom požadovať úplnú alebo čiastočnú náhradu priznanej pomoci.

Táto žaloba sa v náležitých prípadoch vykoná prostredníctvom administratívneho posilneného vymáhacieho konania, pričom okrem iného sa uplatňuje na tieto prípady:

prípád, keď sa v konečnom súdnom rozhodnutí stanoví, že trestný čin sa nestal,

prípád, keď po zapltení pomoci obeť aj oprávnené osoby získali z akýchkoľvek dôvodov úplnú alebo čiastočnú náhradu za utrpené škody v priebehu troch rokov nasledujúcich po priznaní pomoci,

prípád, keď bola pomoc získaná na základe poskytnutia nesprávnych alebo zámerné neúplných informácií alebo prostredníctvom iného podvodného konania, ako aj na základe zámerného opomenutia okolností, ktoré by viedli k odmietnutiu alebo obmedzeniu požadovanej pomoci,

prípád, keď výška náhrady škody priznanej v rozsudku je nižšia ako predbežná pomoc.

Táto žaloba sa podá prostredníctvom účasti štátu vo vedenom trestnom alebo občianskom súdnom konaní bez toho, aby bola dotknutá občianskoprávna žaloba, ktorú môže podať prokurátor.

Pomoc obetiam poskytnú príslušné úrady na podporu obetí trestných činov alebo v prípade teroristických trestných činov Úrad na informovanie a podporu obetí terorizmu, ktorý patrí pod najvyšší súd; tieto úrady im poskytnú všetky informácie, ktoré ako obeť trestných činov potrebujú.

Úrady na podporu obetí trestných činov poskytnú obeti informácie o možnosti zúčastniť sa na vynesení trestu odňatia slobody a vykonajú všetky potrebné činnosti, aby obeť pomohli uplatniť si zákonné práva.

Ak ste obeťou terorizmu, Úrad na informovanie a podporu obetí terorizmu, ktorý patrí pod najvyšší súd, vám poskytne informačné kanály, ktoré vám umožnia zistiť všetky informácie súvisiace s výkonom trestu odňatia slobody, až kým si páchateľ tieto tresty v plnej miere neodpyká, najmä v prípadoch priznania príspevkov alebo prepustenia odsúdených osôb. V rámci spracovania prípadov náhrady škody vám ako obeť navyše poskytne informácie o získaní osvedčení o konečných rozsudkoch, príkazoch nepresadzovať občianskoprávne zodpovednosti a ďalších dokumentoch nevyhnutných na spracovanie právne stanovenej pomoci.

Posledná aktualizácia: 29/06/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Francúzsko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Ak ste utrpeli ujmu v dôsledku protiprávneho činu, môžete sa obrátiť na súd, aby osobu zodpovednú za protiprávny čin odsúdil na odškodnenie vašej ujmy. Získate teda náhradu škody. Žiadosť môžete predložiť v rámci občianskoprávneho alebo trestného konania.

Občianskoprávne konanie

Môžete sa obrátiť na občiansky súd bez ohľadu na to, či osoba zodpovedná za ujmu spáchala trestný čin alebo nie.

Príslušný súd sa určuje v závislosti od typu sporu a výšky pohľadávky:

– pri pohľadávke nižšej ako 10 000 EUR je to *tribunal d'instance* (inštančný súd),

– pri pohľadávke vyššej ako 10 000 EUR je to *tribunal de grande instance* (prvostupňový súd) ([zoznam](#)).

Trestné konanie

Ak osoba zodpovedná za ujmu spáchala trestný čin, nárok na náhradu škody si môžete uplatniť v rámci trestného konania. Tým podáte žalobu súkromnej osoby o náhradu škody (adhézne konanie), pričom to môžete urobiť pred vyšetrovateľmi, prokurátorom republiky, vyšetrojúcim sudcom alebo súdom.

Je pritom nevyhnutné, aby ste osobne utrpeli ujmu priamo spôsobenú súdeným trestným činom.

Maloletá osoba nesmie vystupovať ako poškodená strana sama, musia to v jej mene spraviť jej rodičia.

Keď občianskoprávny alebo trestný sudca stanoví sumu, obeť má voči odsúdenému pohľadávku a odsúdený sa stáva dlžníkom. Pohľadávka predstavuje právo, ktoré si obeť môže uplatniť.

V prípade ťažkostí s vymáhaním súm sa možno obrátiť:

– na sudcu s cieľom získať platobný rozkaz,

– na exekútora, ktorý bude môcť pristúpiť k zaisteniu majetku.

Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions (služba podpory pre obeť trestných činov pri vymáhaní pohľadávok – SARVI) zriadená v rámci záručného fondu vám takisto môže pomôcť s vymáhaním náhrady škody priznanej súdom výlučne v trestnom konaní.

Je určená pre obeť, ktoré utrpeli menej závažnú fyzickú ujmu alebo určité formy ujmy na majetku, za ktoré nemôže poskytnúť náhradu škody výbor pre odškodnenie obetí (CIVI).

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Svoju žiadosť môžete predložiť počas vyšetrovania, ktoré vedie prokurátor republiky (alebo predbežného vyšetrovania), a následne počas posudzovania vyšetrojúcim sudcom.

Môže sa predložiť [pisomne](#) pred pojednávaním (list musí byť doručený 24 hodín pred pojednávaním).

Môžete ju predložiť aj priamo na pojednávaní v rámci konania pred sudcom. Žiadosť sa predloží ústne alebo [pisomne](#). Musí sa predložiť predtým, ako sa ujme slova prokurátor, aby prezentoval svoje stanovisko a navrhol odsúdenie alebo zbavenie obvinení.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Vaša žiadosť musí umožňovať náhradu škody za všetky ujmy, ktoré ste utrpeli. Náhradu škody možno získať za tri typy ujmy:

fyzická ujma, čiže poškodenie zdravia alebo fyzickej či duševnej integrity osoby,

nemajetková ujma, čiže poškodenie citovej pohody, cti alebo dobrej povesti,

majetková ujma, ktorá sa vzťahuje na poškodenie majetku osoby a jej finančných záujmov.

Ujma musí byť spôsobená konkrétnym skutkom (nehoda, chyba pri doručení...).

Osoba, ktorú žiadate o náhradu škody, za ňu musí byť zodpovedná, ujma musí byť skutočná (protiprávny čin vám spôsobil nespochybniteľnú škodu), priama (ujma sa vás osobne dotýka) a istá.

Musíte ju presne určiť a poskytnúť dôkazy (faktúry, fotografie z miesta nehody). Svoju žiadosť musíte vyčíslieť, neuplatňuje sa minimum ani maximum. Sudca nesmie dotknutú stranu odsúdiť na zaplatenie sumy prevyšujúcej vašu žiadosť.

Žiadosť môžete predložiť [pisomne](#), pričom neexistuje osobitná forma, alebo ústne pred súdom.

Existuje osobitný formulár pre takéto žiadosti?

Nie.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojej žiadosti?

Musíte predložiť všetky skutočnosti dokazujúce vašu ujmu (fotografie, faktúry, svedectvá...) a zodpovednosť osoby, od ktorej požadujete náhradu škody.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Takéto poplatky sa v zásade neúčtujú.

Ak však prokurátor republiky nezačal vyšetrovanie, hoci obeť sa domnieva, že došlo k trestnému činu, a želá si, aby jej bola poskytnutá náhrada škody, za určitých podmienok sa môže obrátiť priamo na vyšetrojúceho sudcu vďaka žalobe [súkromnej osoby o náhradu škody](#). Tým sa začne trestné konanie a občianskoprávne konanie, ktoré umožní požiadať o náhradu škody od páchatela skutku.

Vyšetrojúci sudca môže v tom prípade sťažovateľa požiadať, aby zaplatil určitú peňažnú sumu, ktorej výšku určí na základe jeho príjmov. Vyplatená suma sa nazýva depozit. Musí sa uhradiť v lehote stanovenej sudcom, inak sa žaloba zamietne.

Podobne, keď prokurátor republiky neshľahal osobu pred súdom, obeť môže podať „súkromnú trestnú žalobu“ (*citation directe*) pred trestným súdom a začať trestné a občianskoprávne konanie proti obžalovanému. Súd môže následne stanoviť depozit.

Môžem pred konaním a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Môže sa poskytnúť právna pomoc s cieľom, aby časť alebo celú výšku honorárov advokátov a súdnych poplatkov, ktoré počas konania vznikli osobám s nedostatočnými finančnými prostriedkami, na seba prevzal štát. Pri najzávažnejších trestných činoch sa udeľuje bez uplatnenia podmienok týkajúcich sa prostriedkov (pozri zoznam v [§ článku 9-2 zákona č. 91-647 z 10. júla 1991 o právnej pomoci](#)).

Môžete ju získať, ak ste Francúz(-ka) alebo štátny(-a) príslušník(-čka) Európskej únie, aj keď nemáte bydlisko vo Francúzsku, a ak máte cudziu štátnu príslušnosť, ale zvyčajne a pravidelne sa zdržiavate vo Francúzsku.

Určité štruktúry prístupu k právu, ako sú *Maisons de la justice et du droit* – MJD (justičné a právne centrá) a *Points d'accès au droit* – PAD (miesta prístupu k právu) bezplatne poskytujú konzultácie v právnej oblasti a môžu vám poskytnúť aj pomoc s vykonávaním všetkých úkonov zameraných na uplatnenie vašich práv, a to bez ohľadu na vašu štátnu príslušnosť, alebo vám môžu pomáhať počas mimosúdnych konaní.

To isté sa vzťahuje na [§ organizácie na podporu obetí](#), ktorých najmä právna podpora je bezplatná.

V akom prípade môže trestný súd zamietnuť moju žiadosť alebo odmietnuť rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Súd môže vyhlásiť žalobu súkromnej osoby o náhradu škody za neprípustnú, ak žiadosť nespĺňa podmienky, najmä ak sa domnieva, že osoba nebola dotknutá súdeným trestným činom. Zároveň môže rozhodnúť o trestnej žalobe (vina, trest odňatia slobody a/alebo pokuta) a o občianskoprávnej žalobe (náhrada škody). Súd môže rozhodnúť o občianskoprávnej žalobe aj neskôr, ak sa domnieva, že nemá k dispozícii všetky potrebné informácie.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak nie ste spokojní s rozhodnutím súdu, môžete požiadať o nové preskúmanie *Cour d'appel* (odvolací súd), do ktorého právomoci patrí daný súd.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Keď občianskoprávny alebo trestný sudca stanoví sumu, obeť má voči odsúdenému pohľadávku a odsúdený sa stáva dlžníkom. Pohľadávka predstavuje právo, ktoré si obeť môže uplatniť.

V prípade ťažkostí s vymáhaním súm sa možno obrátiť:

na sudcu s cieľom získať platobný rozkaz,

na exekútora, ktorý bude môcť pristúpiť k zaisteniu majetku.

Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions – SARVI (služba podpory pre obeť trestných činov pri vymáhaní pohľadávok) zriadená v rámci záručného fondu vám takisto môže pomôcť s vymáhaním náhrady škody (a súm súdnych poplatkov) priznaných súdom výlučne v trestnom konaní. Táto služba obeť vyplatí sumu (ktorej výška závisí od vyneseneho rozsudku) a ujme sa vymáhania dlžných súm od odsúdeného. SARVI je bezplatná a dôverná služba.

Je určená pre obeť, ktoré utrpeli menej závažnú fyzickú ujmu alebo určité formy ujmy na majetku, za ktoré nemôže poskytnúť náhradu škody výbor CIVI.

Na to, aby ste mohli získať pomoc od SARVI:

musíte byť súkromná osoba, ktorá od trestného sudcu získala rozhodnutie, v ktorom sa jej priznáva náhrada škody a prípadne úplná alebo čiastočná náhrada trov konania,

nemáte nárok na náhradu škody od výboru CIVI,

odsúdený nezaplatil dlžné sumy v lehote dvoch mesiacov po tom, ako bol s konečnou platnosťou odsúdený.

Môžete získať:

ak je výška vašej pohľadávky najviac 1 000 EUR: celú sumu,

ak je výška vašej pohľadávky viac ako 1 000 EUR:

Ø 30 % sumy, pričom minimum je 1 000 EUR a maximum 3 000 EUR,

Ø pomoc s vymáhaním, čiže SARVI sa namiesto vás podujme získať od odsúdeného nezaplatený zostatok. Každé tri mesiace budete informovaný o výsledku úsilia vyvinutého vo váš prospech. Pri tomto postupe je teda vylúčené, aby ste sa sami obrátili na súdneho exekútora. SARVI využíva právne prostriedky dostupné podľa zákona. Jej činnosť je však obmedzená platobnou schopnosťou odsúdeného, na ktorého sa uplatňuje trest.

Časť vyplatená službou SARVI sa uhradí v lehote dvoch mesiacov od doručenia úplného spisu.

Aké sú lehoty na predloženie vašej žiadosti?

Svoju žiadosť musíte spísať najneskôr jeden rok po vynesení konečného rozsudku.

Ak výbor CIVI zamietol vašu žiadosť o náhradu škody, máte jeden rok od oznámenia tohto zamietnutia na to, aby ste sa obrátili na SARVI.

Existuje [§ formulár žiadosti o vymáhanie](#). Právne zastúpenie nie je povinné.

Zoznam podporných dokumentov, ktoré treba pripojiť k žiadosti, je uvedený vo formulári, ktorý sa má zasláť na túto adresu:

Fonds de garantie – Sarvi

TSA 10316

94689 VINCENNES CEDEX

Ďalšie podrobnosti sa môžete dozvedieť na tejto adrese: <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>.

SARVI môže zamietnuť vašu žiadosť o vymáhanie od odsúdeného alebo odmietnuť o nej rozhodnúť, ak nespĺňate potrebné podmienky.

Posledná aktualizácia: 01/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Chorvátsko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Podanie žaloby súkromnej osoby o náhradu škody z dôvodu trestného činu sa vypočúje na návrh poškodenej strany v priebehu trestného konania, ak sa tým výrazne nezdrží konanie. [Článok 153 ods. 1 Trestného poriadku (*Zakon o kaznenom postupku*)]

Žalobu súkromnej osoby o náhradu škody môže podať poškodenej strana. (Článok 154 ods. 1 Trestného poriadku)

Žaloba súkromnej osoby o náhradu škody v rámci trestného konania sa podáva orgánu, ktorému sa podáva obvinenie, alebo súdu, pred ktorým konanie prebieha. (Článok 155 ods. 1 Trestného poriadku)

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Žalobu súkromnej osoby o náhradu škody možno podať do konca vykonávania dôkazov na súde prvého stupňa. (Článok 155 ods. 2 Trestného poriadku)

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Žaloba súkromnej osoby o náhradu škody sa môže týkať nároku, ktorý bol vznesený počas súdneho konania. (Článok 153 ods. 2 Trestného poriadku)

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Pre takéto nároky neexistuje osobitný formulár.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Osoba oprávnená podať žiadosť musí uviesť svoj nárok a predložiť dôkazy. (Článok 155 ods. 3 Trestného poriadku) V zákone sa nestanovuje druh ani množstvo dôkazov.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

S podaním žaloby súkromnej osoby o náhradu škody nie sú spojené nijaké súdne poplatky ani iné náklady.

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Obete trestných činov stíhateľných odňatím slobody na viac ako päť rokov, ktoré trpia vážnymi následkami daného trestného činu, majú pri podávaní žaloby súkromnej osoby o náhradu škody právo na odbornú pomoc právneho zástupcu, ktorá sa uhradí zo štátneho rozpočtu. (Článok 43 ods. 2 Trestného poriadku) Toto právo nie je obmedzené miestom trvalého pobytu poškodenej strany.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Rozsudok, ktorým je obvinený uznaný vinným, môže priznať celú náhradu škody poškodenej strane alebo ju môže priznať čiastočne a odporučiť poškodenej strane, aby podala samostatnú žalobu. Ak informácie z trestného konania neposkytujú spoľahlivý základ ani na úplné, ani na čiastočné posúdenie, súd poškodenej strane odporučí, aby podala samostatnú žalobu.

Keď súd vynesie oslobodzujúci rozsudok alebo keď sa zrušia obvinenia, alebo sa rozhodnutím pozastaví trestné konanie, poškodenej strane sa odporučí, aby podala žalobu s cieľom uspokojiť nárok na náhradu škody. Ak súd vyhlási, že nie je príslušný konať v danej veci, poškodenej strane sa odporučí podať žalobu súkromnej osoby o náhradu škody v rámci trestného konania, ktoré začne alebo v ktorom bude pokračovať súd, ktorý je príslušný rozhodovať.

(Článok 158 ods. 2 a 3 Trestného poriadku)

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Poškodenej strane môže napadnúť rozsudok, pokiaľ ide o rozhodnutie súdu týkajúce sa trov konania a rozhodnutie o podaní žaloby súkromnej osoby o náhradu škody. Ak však prokurátor prevzal žalobu od poškodenej, ktorý konal ako súkromný žalobca, poškodený sa môže odvolať na základe akejkolvek skutočnosti, ktorou je možné súdne rozhodnutie spochybniť. (Článok 464 ods. 4 Trestného poriadku)

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Na návrh oprávnenej osoby sa počas trestného konania vyvolaného spáchaním trestného činu môžu nariadiť dočasné predbežné opatrenia s cieľom zabezpečiť náhradu škody.

Rozhodnutie uvedené v predchádzajúcom odseku prijíma vyšetrojúci sudca. Vyšetrovací senát po obžalobe vynesie rozhodnutie a súd, ktorý vec prerokúva, povedie diskusiu. Odvolanie týkajúce sa predbežného opatrenia nemá vplyv na jeho vykonanie. (Článok 160 Trestného poriadku).

Posledná aktualizácia: 25/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Taliansko

Akým spôsobom môžem od páchatefa žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Páchatel je povinný nahradiť škodu spôsobenú obeť. V článku 185 Trestného zákonníka je stanovené, že pri všetkých trestných činoch sa musí uskutočniť uvedenie do predošlého stavu v súlade s pravidlami občianskeho práva. Vždy, keď trestný čin spôsobí majetkovú alebo nemajetkovú ujmu, náhradu škody musí zaplatiť páchatel a každá ďalšia osoba, ktorá je podľa občianskeho práva zodpovedná za konanie páchatefa. V občianskom práve je škoda spôsobená trestným činom jednou z okolností, v prípade ktorých je možné vyplatiť náhradu škody za nemajetkovú ujmu (článok 2059 Občianskeho zákonníka).

Obeť si môže vybrať z dvoch rôznych možností získania náhrady za ujmu, ktorú utrpela.

Môže sa pripojiť k trestnému konaniu ako poškodený, čo znamená, že môže podať občianskoprávnu žalobu v rámci trestného konania (*costituzione di parte civile*): na konci trestného konania trestný súd posúdi ujmu a prizná náhradu za spôsobenú škodu alebo len konštatuje, že existuje nárok na náhradu škody, a odkáže účastníkov konania na občianske súdy na účely určenia dlžnej sumy. V článku 74 Trestného poriadku sa stanovuje, že počas trestného konania môže ktokoľvek, kto utrpel ujmu v dôsledku trestného činu, alebo jeho dedičia, podať občianskoprávnu žalobu o náhradu škody v súlade s článkom 185 Trestného zákonníka proti obžalovanému a každej osobe zodpovednej podľa občianskeho práva.

Na druhej strane môže obeť začať aj občianske súdne konanie priamo podaním žaloby o náhradu škody na všeobecných občianskych súdoch.

Vzťahy medzi občianskoprávnymi žalobami a trestnými žalobami sú upravené v článku 75 Trestného poriadku. Občianskoprávna žaloba podaná na občianskom súde sa môže postúpiť na trestné konanie kedykoľvek až do vynesenia rozsudku občianskym súdom vo veci samej, a to aj v prípade, ak je možné proti rozsudku podať opravný prostriedok. V takom prípade sa konanie o občianskoprávnej žalobe preruší a trestný súd rozhodne aj o trovách občianskeho súdneho konania. Konanie o občianskoprávnej žalobe bude pokračovať na občianskych súdoch, ak sa nepostúpi na trestné konanie, alebo v prípade, že bola žaloba podaná vo fáze, keď už nebolo možné pripojiť občianskoprávnu žalobu k trestnému konaniu. Ak sa občianskoprávna žaloba proti strane, ktorá je v trestnom konaní obžalovaným, podá na občianskych súdoch po pripojení občianskoprávnej žaloby k trestnému konaniu alebo po vydaní trestného rozsudku v prvostupňovom konaní, občianske súdne konanie sa pozastaví až do vydania konečného trestného rozsudku s výnimkami stanovenými zákonom.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Občianskoprávna žaloba sa môže pripojiť k trestnému konaniu až do času predbežného pojednávania alebo dokonca neskôr, až do skončenia predbežných krokov, ktoré sa majú uskutočniť podľa článku 484 Trestného poriadku pred začiatkom riadneho súdneho konania. Po dosiahnutí tejto fázy už nie je možné pripojiť občianskoprávnu žalobu k trestnému konaniu. Ak sa poškodený pripojí k trestnému konaniu po uplynutí lehoty na predvolanie svedkov, znalcov a poradcov stanovenej v článku 468 ods. 1 Trestného poriadku, poškodený si nemôže uplatniť právo predloženia zoznamu svedkov, znalcov alebo technických poradcov. Po tom, ako poškodený vstúpi do občianskeho súdneho konania, je účastníkom v prvostupňovom súdnom konaní a v akýchkoľvek konaniach o opravných prostriedkoch, pokiaľ nie je vylúčený alebo sa dobrovoľne nestiahne. Občianskoprávna žaloba pripojená k trestnému konaniu zanikne v dvoch prípadoch: 1. žiadosť o vylúčenie poškodenej môže podať prokurátor, obžalovaný alebo strana zodpovedná podľa občianskeho práva (článok 80 Trestného poriadku) alebo súd môže z vlastnej iniciatívy nariadiť vylúčenie poškodenej kedykoľvek až do začatia súdneho konania na prvom stupni (článok 81 Trestného poriadku); 2. občianskoprávnu žalobu je možné vziať späť v ktoromkoľvek štádiu konania prostredníctvom ústneho alebo písomného vyhlásenia poškodenej alebo jeho osobitného zástupcu (*procuratore speciale*); občianskoprávna žaloba sa považuje za konkludentne stiahnutú, ak sa nepredložila podania alebo ak sa žaloba podá na občianskom súde (článok 82 Trestného poriadku).

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Občianskoprávnou žalobou pripojenou k trestnému konaniu sa možno domáhať náhrady za akúkoľvek ujmu, majetkovú alebo nemajetkovú, náklady na zdravotnú starostlivosť, právnu pomoc, technické poradenstvo a iné náklady vynaložené a zdokumentované za predpokladu, že vznikli v dôsledku spáchaného trestného činu.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

V talianskych trestných konaniach neexistujú žiadne úradné formuláre, ale musia byť splnené tieto požiadavky.

Poškodený musí mať procesnú spôsobilosť (*capacità processuale*). Vyhlásenie o tom, že strana sa chce pripojiť k trestnému konaniu ako poškodený, sa musí podať do podateľne príslušného súdu alebo predložiť na pojednávaní; aby ho bolo možné prijať, musí obsahovať: a) údaje o fyzickej osobe alebo názov združenia alebo subjektu, ktorý žiada o pripojenie ku konaniu ako poškodený, a údaje o ich právnom zástupcovi; b) údaje o žalovanom, na ktorého sa podáva občianskoprávna žaloba, alebo iné osobné údaje, ktoré slúžia na určenie jeho totožnosti; c) celé meno advokáta zastupujúceho poškodeného a podrobnosti o jeho poverení konať; d) odôvodnenie nároku; e) podpis advokáta. Ak sa vyhlásenie predloží inak ako na pojednávaní, musí sa oznámiť poškodenému a ostatným účastníkom a vo vzťahu ku každému z účastníkov nadobúda účinnosť odo dňa doručenia tohto oznámenia. Ak oprávnenie advokáta konať nie je pripojené k vyhláseniu, že poškodený chce vstúpiť do konania, a namiesto toho je udelené v niektorých z ďalších foriem, ktoré sú stanovené v článku 100 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku, musí sa podať do podateľne alebo predložiť na pojednávaní spolu s vyhlásením.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

V trestnom konaní je občianskoprávna žaloba vedľajším návrhom vo vzťahu ku konaniu, v ktorom sa určí vina alebo nevina obžalovaného. Úlohou prokuratúry je dokázať, že obžalovaný je vinný. Poškodený však môže zohrávať úlohu v procese dokazovania, najmä pokiaľ ide o dôkazy týkajúce sa druhu utrpenej ujmy, rozsahu ujmy atď. Na druhej strane, v občianskom súdnom konaní vo všeobecnosti nesie dôkazné bremeno obeť, pokiaľ ide o poskytnutie dôkazov (napr. osvedčenia o zdravotnom stave) preukazujúcich rozsah utrpenej ujmy, hoci dôkazne bremeno môže uniesť tým, že preukáže, že existuje právna domnienka v prospech obeť.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Štátom financovaná právna pomoc pre osoby, ktorých ročný príjem nepresahuje určitú hranicu: sa poskytuje za predpokladu, že konanie sa uskutočnilo v Taliansku a je prístupná talianskym štátnym príslušníkom aj štátnym príslušníkom iných krajín. Táto otázka je upravená v prezidentskom dekréte č. 115 /2002.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

V trestnom konaní sa občianskoprávny nárok neprizná, ak sa obžalovaný oslobodí spod obžaloby. Keď sa počas predbežného vyšetrovania podá žiadosť o uplatnenie dohodnutej sankcie (*richiesta di applicazione di pena*), na nasledujúcom pojednávaní nie je možné prijať žiadosť o pripojenie poškodeného k trestnému konaniu. Takáto žiadosť o pripojenie ku konaniu sa nemôže podať ani na pojednávaní po žiadosti o uplatnenie dohodnutej sankcie v konaní o námietke proti uloženému trestu bez toho, aby sa žiadalo vypočutie obžalovaného (*opposizione a decreto penale*), alebo o námietke proti nariadeniu okamžitého rozsudku (*opposizione a decreto di giudizio immediato*). V zákone sa takisto výslovne vylučuje, aby sa poškodený pripojil k trestnému konaniu v niektorých ďalších prípadoch, napríklad v súdnych konaniach s maloletými osobami.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Na konci súdneho konania, po vynesení rozsudku v prvostupňovom konaní alebo v odvolacom konaní môže poškodený dospieť k názoru, že konečné rozhodnutie nie je vhodným riešením ujmy, ktorú utrpel, a ak si to poškodený myslí, môže rozhodnutie napadnúť – opäť prostredníctvom svojho advokáta – ale iba pokiaľ ide o oddiely alebo ustanovenia, ktoré sa týkajú občianskoprávneho nároku na náhradu škody. Následným rozsudkom sa môže potom zmeniť rozsudok v prvostupňovom konaní vo vzťahu k občianskoprávnym aspektom (a tým aj vo vzťahu k náhrade škody). Takýto rozsudok môže zvrátiť negatívne účinky rozsudku, pokiaľ ide o náhradu ujmy, ale nemá vplyv na zistenia týkajúce sa trestnej zodpovednosti obžalovaného: obžalovaný, ktorý nebol uznaný za vinného, sa na účely trestného práva považuje naďalej za nevinného aj po zmene rozsudku v prospech poškodeného. Rozhodnutie trestného súdu v súvislosti s trestnou zodpovednosťou obžalovaného zostáva nedotknuté, ak rozsudok, ktorým obžalovaného oslobodil, napadne iba poškodený. Preto môže existovať objektívny a hmatateľný rozpor medzi zisteniami v rozsudku v prvostupňovom konaní, ktorým sa oslobodil obžalovaný na účely trestného práva, a zisteniami v rozsudku o odvolaní po podaní námietky poškodeným, v ktorom sa posudzujú tie isté skutočnosti ako základ pre rozhodnutie o náhrade ujmy. Je zrejmé, že to je mimoriadne chúlостivá a technická záležitosť.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Na žiadosť poškodeného a za predpokladu, že existujú primerané dôvody, súd príkazom vyhlási uvedenie veci do pôvodného stavu a náhradu škody za ujmu na zdraví za predbežne vykonateľné. Príkaz na vykonanie prvej predbežnej platby (*provvisionale*) je vždy vykonateľný okamžite. Po tom, ako sa stane rozsudok vykonateľným, ho môže účastník vykonať v súlade so všeobecnými pravidlami občianskoprávneho konania.

Posledná aktualizácia: 16/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Cyprus

Akým spôsobom môžem od páchatefa žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Trestný súd má vlastnú právomoc priznávať v rámci trestného konania nízkú sumu odškodnenia obeť trestného činu za predpokladu, že bol obžalovaný uznaný vinným. Súd však túto právomoc sotva využíva a v posledných desaťročiach nebola využitá ani raz.

Vzhľadom na to má obeť v takýchto prípadoch nárok požadovať odškodnenie podaním žaloby proti páchatelovi v rámci občianskoprávneho konania.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Žiadosť by sa mala predložiť po skončení trestného konania formou občianskoprávnej žaloby. Treba poznamenať, že toto konanie je nezávislé od trestného konania a prebieha oddelene od neho.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Žiadať môžete o odškodnenie za akékoľvek straty a škody, ktoré ste utrpeli, a to tak, že uvediete jednotlivé druhy škôd, napríklad fyzickú ujmu, bolesť a utrpenie, ušlé zisky a zákonný úrok.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Áno, súdne predvolanie. Tento formulár treba podať na sekretariáte – v kancelárii súdu. Môže obsahovať buď úplný nárok navrhovateľa, alebo stručný opis nároku, po ktorom bude nasledovať rozsiahlejšia správa o nároku.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Dôkazmi na podporu žiadosti sú dôkazy, ktoré preukazujú utrpenú škodu.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Áno, za služby spojené so žiadosťou sa účtujú poplatky a náklady, a to v závislosti od výšky požadovaného odškodnenia.

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Právnu pomoc môžete získať v ktorejkoľvek fáze konania za predpokladu, že na ňu máte oprávnenie, t. j. za predpokladu, že spĺňate kritériá stanovené v právnom poriadku. V občianskoprávných prípadoch sa právna pomoc spája s porušovaním ľudských práv vyplývajúcich z dohovoru stanovených v právnom poriadku. Súčasťou právnej pomoci sú bezplatné konzultácie, pomoc a zastupovanie a v rovnakej miere sa týka aj osôb s bydliskom v inej krajine.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Neuplatňuje sa – pozri vyššie.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Neuplatňuje sa – pozri vyššie.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

V záujme zabezpečenia výkonu rozsudku o odškodnení sa rozsudok doručí odporcovi (páchatelovi), ktorý ho musí dodržať. V prípade, ak ho odporca nedodrží, navrhovateľ (obeť) môže začať vykonávacie konanie s cieľom donútiť odporcu, aby rozsudok splnil.

Posledná aktualizácia: 11/04/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Lotyšsko

Akým spôsobom si môžem voči páchatelovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Máte nárok na poskytnutie informácií o ustanoveniach týkajúcich sa uplatnenia nároku a poskytnutia náhrady škody vrátane náhrady škody od štátu osobou, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), a podať žiadosť o náhradu škody v trestnom konaní.

O náhradu škody môžete požiadať v ktoromkoľvek štádiu trestného konania až do začatia preskúmania veci na súde prvého stupňa. Svoju žiadosť môžete podať v písomnej forme alebo ústne. Ústnu žiadosť zaznamená do zápisnice osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd).

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

O náhradu škody môžete požiadať v ktoromkoľvek štádiu trestného konania až do začatia preskúmania veci na súde prvého stupňa. V prípade, ak sa nezistila totožnosť osoby, ktorá má byť trestnoprávne zodpovedná, neobmedzí to vaše právo uplatniť si nárok na náhradu škody.

Obeť má právo vziať podanú žiadosť o náhradu škody späť v ktorejkoľvek fáze trestného konania dovtedy, kým sa súd odoberie, aby sa poradil o rozsudku.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Máte právo na poskytnutie informácií o ustanoveniach týkajúcich sa uplatňovania nároku na náhrady škody od osoby, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd).

Svoju žiadosť môžete podať v písomnej forme alebo ústne. Ústnu žiadosť zaznamená do zápisnice osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd).

Vo svojej žiadosti musíte uviesť dôkazy na podporu výšky náhrady škody za akúkoľvek majetkovú škodu, ale za morálnu ujmu a fyzické utrpenie stačí uviesť len výšku náhrady škody, ktorú požadujete. Vo svojej žiadosti môžete uviesť číslo účtu platobnej inštitúcie, na ktoré sa má previesť náhrada škody.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Svoju žiadosť môžete podať v písomnej forme alebo ústne. Ústnu žiadosť zaznamená do zápisnice osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd).

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Vo svojej žiadosti musíte uviesť dôkazy na podporu výšky náhrady škody za akúkoľvek majetkovú škodu, ale za morálnu ujmu a fyzické utrpenie stačí uviesť len výšku náhrady škody, ktorú požadujete.

Súd určí výšku náhrady škody posúdením vašej žiadosti so zohľadnením výšky majetkovej škody, závažnosti a povahy trestného činu, spôsobeného fyzického utrpenia, trvalého zmrzačenia a zdravotného postihnutia, úrovne a verejného charakteru morálnej ujmy a psychickej ujmy.

Priame škody sa posúdia podľa cenových úrovní stanovených v trestnom stíhaní.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Za podanie žiadosti v trestnom konaní vám nebudú účtované poplatky.

Ak sa domnievate, že náhrada škody nebola poskytnutá v plnom rozsahu, máte právo uplatniť si nárok na náhradu škody podľa postupu stanoveného v [§ 1](#)

[Občianskom súdnom poriadku \(Civilprocesa likums\)](#). Pri stanovení výšky náhrady škody sa musí zohľadniť náhrada škody získaná v dôsledku trestného konania.

Na základe žiadosti o náhradu škody v občianskoprávnom konaní je obeť oslobodená od platenia štátneho poplatku.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ak je ochrana práv a záujmov maloletej osoby zaťažena alebo inak nezabezpečená, alebo zástupca predloží odôvodnenú žiadosť, osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), rozhodne o vymenovaní advokáta na zastupovanie maloletej obete. Vo výnimočných prípadoch, keď nie je možné inak zabezpečiť ochranu práv a záujmov osôb v trestnom konaní, osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), rozhodne o vymenovaní advokáta, aby zastupoval chudobných alebo znevýhodnených dospelých. Osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), vymenuje advokáta aj v prípadoch, keď žiadny z príbuzných nemôže zastupovať obeť. V týchto prípadoch správa právnej pomoci (*Juridiskās palīdzības administrācija*) hradí odmenu advokáta za poskytovanie právnej pomoci od štátu v trestnom konaní.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Ak súd vynesie oslobodzujúci rozsudok o úhrade, nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom sa neskúma. Ak súd neskúma váš nárok, môžete si uplatniť nárok na náhradu škody podľa postupu stanoveného v [§ 1](#) [Občianskom súdnom poriadku](#).

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak súd neskúma váš nárok, môžete si uplatniť nárok na náhradu škody podľa postupu stanoveného v [§ 1](#) [Občianskom súdnom poriadku](#).

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Rozhodnutia o vymáhaní náhrady škody za škody spôsobené obetiam vykonávajú súdni exekútori, ktorí začnú vymáhanie na základe písomnej žiadosti od vymáhača na základe exekučného titulu.

Na výkon súdneho rozhodnutia v časti týkajúcej sa vymoženía náhrady škody za škody spôsobené obeti vydá súd obeti exekučný príkaz na jej žiadosť.

Vymáhači nárokov vyplývajúcich zo škody na zdraví s následkom zdravotného postihnutia alebo iných škôd na zdraví alebo úmrtia osoby sú oslobodení od platenia poplatku súdному exekútorovi.

Súdny exekútor z vlastnej iniciatívy vykoná nevyhnutné opatrenia a použije prostriedky a spôsoby určené na výkon súdnych rozhodnutí rýchlo a efektívne.

Súdny exekútor vysvetlí v dobrej viere práva a povinnosti súvisiace s výkonom procesných práv účastníkov.

Posledná aktualizácia: 28/09/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Litva

Akým spôsobom si môžem voči páchatelovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Môžete požiadať o náhradu škody za škody vzniknuté v dôsledku trestného činu uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní. Nárok na náhradu škody sa môže uplatniť vo fáze predsúdneho konania podaním úradníkovi, ktorý vedie predsúdne vyšetrovanie, alebo prokurátorovi, a keď sa vec prejednáva, podaním na súde. Ak sa nárok na náhradu škody neuplatnil, alebo ak sa nepreskúmal v priebehu trestného konania, nárok na náhradu škody si môžete uplatniť v občianskom súdnom konaní.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Nárok na náhradu škody si možno uplatniť v ktorejkoľvek fáze v trestnom konaní až do začatia posudzovania dôkazov súdom.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Uplatnením nároku na náhradu škody môžete žiadať o náhradu škody za majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku trestného činu spáchaného podozrivým alebo obvineným. Vo svojom nároku na náhradu škody musíte stanoviť presnú výšku náhrady škody, ktorú požadujete, ako aj uviesť okolnosti na jej podporu.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Neexistuje osobitný formulár na uplatnenie nároku na náhradu škody. Uplatňujú sa len všeobecné požiadavky pre písomnosti predložené súdu.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Mali by ste predložiť písomné, vecné alebo iné dôkazy na podporu výšky vzniknutej škody.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Uplatnenie nároku na náhradu škody na súde na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku trestného činu je oslobodené od koltovej dane.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Áno, občania Litovskej republiky, občania iných členských štátov Európskej únie a iné fyzické osoby, ktoré majú oprávnený pobyt v Litovskej republike a iných členských štátoch Európskej únie, majú nárok na sekundárnu právnu pomoc v prípadoch týkajúcich sa uplatnenia nároku na náhradu škody za škody vzniknuté v dôsledku trestných činov. Rozhodnutia o poskytnutí právnej pomoci prijíma služba štátom zaručenej právnej pomoci (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Nárok na náhradu škody sa zamietne, ak neexistuje žiadny dôkaz o účasti obvineného na trestnom čine.

Nárok na náhradu škody sa nepreskúma, ak sa obvinený oslobodí, lebo nebol spáchaný skutok, ktorý má podstatné znaky trestného činu alebo priestupku, alebo ak sa občiansky žalobca alebo jeho zástupca nedostaví na súdne pojednávanie. V takýchto prípadoch je občiansky žalobca oprávnený uplatniť si nárok v občianskom súdnom konaní.

Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné presne vyčíslieť výšku, ktorá sa má priznať, lebo je potrebný dodatočný materiál, môže súd uznať právo občianskeho žalobcu na uspokojenie jeho nároku pri vznesení obvinenia a postúpiť posúdenie výšky nároku na občianske súdne konanie.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Áno, proti takémuto súdnemu rozhodnutiu sa môžete odvolať na odvolacom súde v súlade s postupom upraveným v Trestnom poriadku (*Baudžiamojo proceso kodeksas*).

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, ktorým sa priznáva náhrada škody, máte nárok na získanie exekučného príkazu, ktorý môžete predložiť súdному exekútorovi, ktorí vykoná vymáhanie sumy. Ak sú splnené všetky platné podmienky, štátom garantovaná sekundárna právna pomoc sa môže poskytnúť aj v priebehu exekučného konania.

Posledná aktualizácia: 15/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Luxembursko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Existuje viacero spôsobov, ako žiadať odškodnenie od páchatela.

Aby trestný súd rozhodol o odškodnení, musí sa obeť pripojiť k súdному konaniu ako poškodený a musí žiadať od páchatela, ak je uznaný vinným, konkrétne odškodnenie. Obeť nie je povinná dostaviť sa na pojednávanie. Môže sa nechať zastupovať právnym zástupcom a predložiť svoje požiadavky písomne pred pojednávaním.

Podľa zmeneného zákona z 12. marca 1984 o odškodnení niektorých obetí ublíženia na zdraví následkom trestného činu sa navyše niektorým obetiam trestných činov poskytuje právo na odškodnenie na ťarchu rozpočtu štátu. Ide o dôležité opatrenie poskytnuté v prospech obetí za predpokladu, že: sa nezistila totožnosť páchatela; hoci sa zistila totožnosť páchatela, nemožno ho nájsť; páchatel je nesolventný. Na to je potrebné, aby obeť predložila žiadosť o náhradu škody ministrovi spravodlivosti, ktorý rozhodne do šiestich mesiacov.

Odškodnenie je splatné štátom, len ak obeť nemôže z akéhokoľvek dôvodu získať účinné a dostatočné odškodnenie (*napríklad od páchatela, od sociálnej poisťovne alebo z poistenia osôb*).

Ak aj štát odškodní obeť, táto sa môže ešte pripojiť ku konaniu ako poškodený a žiadať dodatočnú sumu od páchatela, ak považuje odškodnenie za nedostatočné. V takomto prípade musí obeť upovedomiť súd o skutočnosti, že predložila žiadosť o odškodnenie štátu, respektíve, že získala takéto odškodnenie od štátu.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Obeť má právo pripojiť sa ku konaniu ako poškodený na základe písomného listu zaslaného vyšetrojúcejmu sudcovi, v ktorom uvedie, že sa pripája ku konaniu ako poškodený a žiada o náhradu škody, o ktorej vyhlasuje, že jej vznikla. Túto žiadosť možno predložiť v akomkoľvek okamihu konania. Obeť sa môže takisto pripojiť ku konaniu ako poškodený výhradne v okamihu súdneho pojednávania.

Treba však zobrať do úvahy skutočnosť, že v prípade, ak sa obeť rozhodne pripojiť sa ku konaniu ako poškodený pred pojednávaním, nebude ju už možné vypočuť ako svedka.

V prípade, že sa obeť neprípojí ku konaniu ako poškodený a nepredloží žiadosť, trestný súd nebude môcť z úradnej moci priznať náhradu škody obeti.

Obeť, ktorá sa neprípojí ku konaniu ako poškodený počas súdneho pojednávania, však nestráca nárok na odškodnenie. Obeť bude v skutočnosti môcť vždy podať žalobu na občiansko-právne súdy proti páchatelovi trestného činu s výhradou dodržania platnej premlčacej doby v rámci občiansko-právneho konania a preukázania, že dotknuté skutky predstavujú občiansko-právne zavinenie.

Žiadosť o odškodnenie možno predložiť ministrovi spravodlivosti pred tým, ako sa rozhodne v občiansko-právnom konaní. Žiadosť sa navyše musí podať do dvoch rokov od okamihu, kedy došlo ku skutkom. Ak je páchateľ trestného činu stíhaný a obeť sa pripojí ku konaniu ako poškodený, lehota na predloženie takejto žiadosti sa predĺži a uplynie len po dvoch rokoch od prijatia konečného rozhodnutia jurisdikciou, ktorá v trestnej veci rozhoduje. Ak si obeť neuplatní svoje práva pred trestným súdom a ak vynesené rozhodnutie nadobudne platnosť, obeť sa môže obrátiť na občiansko-právny súd, aby bolo rozhodnuté o občiansko-právnom nároku. V takomto prípade sa lehota predĺži o dva roky po nadobudnutí platnosti súdneho rozhodnutia o občiansko-právnom nároku. Ak je však obeť maloletá osoba, lehota na zánik práva začne plynúť najskôr len odo dňa, keď obeť dosiahne plnoletosť, ak za trestný čin možno uložiť trest podľa článkov 372, 373, 375 (*trestný čin sexuálneho násillia alebo znásillenia*), 382-1 a 382-2 (*trestný čin obchodovania s ľuďmi*), 400, 401a, 402, 403 alebo 405 (*trestný čin úmyselného zabitia, ktorý nie je kvalifikovaný ako vražda, a trestný čin úmyselného ublíženia na zdraví*) Trestného zákonníka Luxemburska.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V rámci súdneho procesu musí obeť počas pojednávania predložiť svoju žiadosť s presnými požiadavkami v písomnej alebo ústnej forme, ale nič nebráni tomu, aby ich predložila už pred pojednávaním v písomnej forme. V každom prípade musí obeť uviesť výšku vzniknutej materiálnej ujmy prostredníctvom dokumentov (lekárske potvrdenia, faktúry atď.). V skutočnosti počas pojednávania súd najprv vypočuje svedkov a obvinenú osobu pred tým, ako dôjde k pripojeniu sa poškodeného. V tomto okamihu obeť alebo jej právny zástupca vystupujúci v mene a za svojho mandanta sa vyhlasuje za poškodeného a predkladá dokument s presnými požiadavkami súdu, prokuratúre a účastníkom súdneho konania. Obeť okrem toho nie je povinná dostaviť sa na pojednávanie a môže sa nechať zastupovať svojím právnym zástupcom.

Žiadosť sa predkladá na papieri a obsahuje zoznam jednotlivých vzniknutých škôd (majetková/hospodárska ujma a/alebo nemajetková ujma) s uvedením presnej sumy. Ak škoda nie je vyčísliteľná alebo ak suma ešte nie je známa, uvádza sa, že suma je „pm“ (*pro memoria*).

Vo väčšine prípadov práve súd, ktorý súdi páchateľa trestného činu a uzná obžalovaného vinným, stanoví výšku náhrady škody pre obeť za jej ujmu.

Pokiaľ ide o obeť trestného činu, straty a náklady vzťahujúce sa na odškodnenie sú:

majetkové (iné než psychické) ujmy:

náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré vznikli v dôsledku ujmy (lekárske ošetrovanie – ambulatná a nemocničná liečba, zotavenie) dodatočné potreby alebo náklady, ktoré vznikli v dôsledku ujmy (t. j. starostlivosť a pomoc, dočasná a trvalá liečba, dlhodobá fyzioterapia, úprava domáceho prostredia, špeciálne pomôcky atď.)

nezvratné poškodenia (napríklad invalidita a iné trvalé zdravotné postihnutia)

strata príjmu počas lekárskeho ošetrovania a po ňom (vrátane ušlej mzdy a straty zárobkovej schopnosti alebo zníženia príspevkov atď.)

strata pracovných príležitostí

výdavky spojené so súdnym konaním v súvislosti s činom, ktorý spôsobil škodu, akými sú napríklad právne poplatky, súdne trovy a iné odškodnenie za odcudzený alebo poškodený osobný majetok

psychické (nemajetkové) ujmy:

bolesť a utrpenie obeť

zníženie kvality života (ak už nemožno viesť taký istý život ako pred spáchaním trestného činu)

estetická ujma (jazvy, strata končatiny alebo iné)

sexuálna ujma

Súd môže nariadiť vypracovanie znaleckého posudku na účely presného vyčíslenia vzniknutej ujmy. Ide o bežný postup najmä v prípade značného ublíženia na zdraví.

V takomto prípade môže súd odsúhlasiť preddavok.

Po vypracovaní znaleckého posudku sa vyhlási rozsudok o občiansko-právnom nároku, v ktorom sa stanoví splatná výška odškodnenia.

Maximálna výška odškodnenia, ktorú môže minister spravodlivosti priznať, nemôže prevyšovať strop, ktorý sa každoročne stanoví v nariadení Luxemburského veľkovojsvodstva. Za rok 2017 sa tento strop stanovil na 63 000 eur. Minister okrem toho môže takisto priznať preddavok.

Existuje osobitný formulár pre takúto žiadosť?

Žiadny špeciálny formulár pre žiadosti o odškodnenie v Luxemburskom veľkovojsvodstve neexistuje.

Žiadosť sa predkladá na papieri.

Pokiaľ ide o žiadosť o odškodnenie zaslanú ministrovi spravodlivosti, žiadosť sa musí spísať vo francúzskom, nemeckom alebo luxemburskom jazyku a musí obsahovať presný dátum, miesto a povahu skutkov.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

V rámci žiadosti predkladanej jurisdikcii, ktorá vo veci rozhoduje, je potrebné predložiť dokument o pripojení sa ku konaniu ako poškodený a akýkoľvek iný dokument dokazujúci škodu (konkrétne prípady sú uvedené nižšie).

V rámci žiadosti o odškodnenie zasielanej ministrovi spravodlivosti je potrebné na podporu žiadosti pripojiť k tomuto listu podporné dokumenty týkajúce sa skutkov a ujmy, ktorú obeť utrpela.

Neúplný zoznam:

kópia trestného oznámenia (zápisnice) alebo dôkazu o pripojení sa k trestnému konaniu ako poškodený

kópia rozhodnutia alebo rozsudku, ktorým sa rozhodlo v trestnom konaní a o občiansko-právnom nároku (ak ide o pripojenie sa poškodeného ku konaniu)

rozhodnutie o občiansko-právnom nároku (napríklad po vypracovaní znaleckého posudku)

dôkaz o škode: lekárske potvrdenia spresňujúce povahu vzniknutých zranení, trvanie práceneschopnosti a prípadne povaha následkov a trvalá práceneschopnosť

doklady o nákladoch na zdravotnú starostlivosť, ktoré vznikli v dôsledku ujmy (lekárske ošetrovanie, nemocničná a ambulatná liečba...)

doklad o príslušnosti k inštitúcii sociálneho zabezpečenia

doklad o výške akéhokoľvek odškodnenia prijatého od sociálnej poisťovne

kópia poisťnej zmluvy

doklad o výške akéhokoľvek odškodnenia prijatého od poisťovne

doklad o strate príjmov počas lekárskeho ošetrovania a po ňom

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

V rámci súdneho konania musí každá strana nezávisle od výsledku konania znášať svoje vlastné náklady na právneho zástupcu. Strana, ktorá je v núdzi, však môže požiadať o právnu pomoc. V takomto prípade štát znáša všetky výdavky.

Obeť môže ešte požiadať o náhradu za trovy konania. Výdavky na vypracovanie znaleckého posudku platí *a priori* obžalovaný.

V rámci žiadosti o náhradu škody zaslanej ministrovi spravodlivosti súdne trovy spojené s takouto žiadosťou neexistujú.

Môžem pred konaním a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Obet' môže získať právnu pomoc pred konaním a/alebo počas konania podľa podmienok stanovených luxemburskými právnymi predpismi po vyplnení vnútroštátneho formulára, ktorý možno stiahnuť na stránke Advokátskej komory Luxemburska: <https://www.barreau.lu/le-barreau/assistance-judiciaire/formulaire-d-assistance-judiciaire>. K tomuto formuláru treba priložiť podporné dokumenty, ktorými preukáže, že nemá dostatočné finančné zdroje na úhradu výdavkov za svoju obhajobu. Žiadosť musí poslať predsedovi advokátskej komory v súdnom obvode bydliska žiadateľa a ten rozhodne o poskytnutí alebo neposkytnutí právnej pomoci.

Ktokoľvek sa môže obrátiť na inštitúcie poskytujúce informácie a právne poradenstvo. Obet' sa môže obrátiť na kontaktnú a právnu informačnú službu (*Service d'Accueil et d'Information juridique*), kde jej bezplatne poskytnú akúkoľvek právnu informáciu: <https://justice.public.lu/fr/aides-informations/accueil-info-juridique.html>

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchateľovi?

Ak obeť predložila žiadosť o odškodnenie a páchateľa súd oslobodil, pretože činy nenapĺňajú skutkovú podstatu trestného činu, súd jednako rozhodne, či protiprávnym konaním obžalovaného obeť utrpela ujmu. V takomto prípade obžalovaný bude odsúdený na zaplatenie náhrady škody. Ak však obeť stále nemôže dokázať príčinnú súvislosť medzi správaním obžalovaného a vzniknutou ujmu, súd žiadosť obeť zamietne.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Obet' môže podať odvolanie proti rozhodnutiu trestného súdu.

Navyše obeť môže predložiť žiadosť o náhradu škody ministrovi spravodlivosti a má právo na odškodnenie za predpokladu, že je obeťou trestného činu, ak páchateľ nie je odsúdený a jeho totožnosť nebola zistená, alebo ak totožnosť páchateľa bola zistená, ale ho stále nemožno nájsť, alebo ak je páchateľ nesolventný.

V prípade neexistencie súdneho konania a tým aj stanovenia odškodnenia súdom môže minister spravodlivosti priznať paušálnu náhradu a/alebo nariadiť znalecký posudok na svoje náklady na účely stanovenia výšky odškodnenia priznaného obeť.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Úlohou trestného súdu je vyčísliť ujmu, ktorú obeť utrpela, ale nie pokryť priznanú náhradu škody.

Prislúcha obeť po vynesení konečného rozhodnutia, aby podnikla kroky na vyplatenie náhrady škody od páchateľa trestného činu.

Vo väčšine prípadov právny zástupca dohliada na vymáhanie náhrady škody najprv vzájomnou dohodou po nadviazaní kontaktu s právnym zástupcom odsúdeného, alebo cestou núteného výkonu rozsudku tým, že sa obráti na súdneho vykonávateľa.

Ak súd uloží podmienený trest spolu s opatrením skúšobnej doby a povinnosťou zaplatiť odškodné, generálny prokurátor zodpovedný za výkon trestu je povinný kontrolovať, či odsúdený dodržiava uloženú povinnosť.

Posledná aktualizácia: 19/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchateľa - Maďarsko

Akým spôsobom si môžem voči páchateľovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

V priebehu trestného konania sa obeť môže domáhať náhrady občianskoprávnej škody za zranenie alebo stratu spôsobené trestným činom najmä v priebehu súdneho konania po vznesení obvinenia; takýto nárok môže byť na náhradu škody, uvedenie vecí do pôvodného stavu alebo peňažné plnenie.

Obet' si môže uplatniť tento nárok na súde prvého stupňa najneskôr pri procesnom úkone, pri ktorom sa môže obeť prvýkrát dostaviť na súd; súd informuje obeť o týchto procesných úkonoch. Ak to obeť zanedbá, nie je možné neskôr uznať odôvodnenie neuplatnenia nároku.

Občianskoprávny nárok má formálne prvky, ktoré stanovuje a vyžaduje zákon. V nároku musí byť uvedená obvinená osoba, proti ktorej si obeť uplatňuje občianskoprávny nárok, výslovná žiadosť adresovaná súdu, aby rozhodol najmä o nárokovanej sume alebo množstve, právo, na ktorom je založený občianskoprávny nárok, skutočnosti, ktoré podporujú uplatnené právo a žiadosť o vydanie rozsudku, ako aj spôsob a miesto výkonu rozhodnutia v prípade, ak súd rozhodne o podstate občianskoprávneho nároku.

Okrem toho môže obeť uviesť svoj úmysel podať občianskoprávny nárok ešte pred vznesením obvinenia, čiže v predsúdnej fáze trestného konania.

V prípade vznesenia obvinenia prokuratúra postúpi vyhlásenie obeť súdu.

Súd rozhodne o podstate uvedeného občianskoprávneho nároku v trestnom konaní, alebo ak to nie je možné z dôvodov stanovených v zákone, v dôsledku ktorých nemožno nárok vymáhať v trestnom konaní, odkáže občianskoprávne nároky na uspokojenie iným zákonným spôsobom.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Občianskoprávny nárok je možné podať po vznesení obvinenia, ale úmysel podať nárok sa môže uviesť aj pred vznesením obvinenia počas vyšetrovania.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a akým spôsobom by som ho mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V Trestnom poriadku a uvádzajú podstatné prvky občianskoprávneho nároku, ale nepredpisujú sa žiadne osobitné formálne požiadavky.

Pokiaľ ide o jeho podstatu, občianskoprávny nárok môže byť na náhradu škody, uvedenie vecí do pôvodného stavu alebo peňažné plnenie. Obvinená osoba, voči ktorej sa nárok uplatňuje, musí byť uvedená v občianskoprávnom nároku a v podaní musí byť zahrnutá výslovná žiadosť adresovaná súdu, aby vydal rozhodnutie. Podanie musí obsahovať nárokovánú sumu alebo množstvo. V tomto podaní môže byť požiadavka aj na náhradu škody podľa občianskeho práva za škodu, ktorú utrpela zranená osoba ako priamy dôsledok trestného činu. Okrem zníženia hodnoty majetku to môže zahŕňať stratu zisku a úroky nároku na náhradu škody. Navyše v občianskoprávnom nároku sa musí uviesť uplatňované právo poškodenej osoby a dôvody nároku.

Ak občianskoprávny nárok nezahŕňa tri najdôležitejšie uvedené prvky potrebné pre rozhodovanie (označenie obvinenej osoby, výslovnú žiadosť a uplatňované právo), súd odkáže nárok na upokojenie iným zákonným spôsobom okamžite po zistení týchto nedostatkov.

Neexistencia iných prvkov občianskoprávneho nároku (skutočnosti na podporu nároku a uplatneného práva, uvedenie spôsobu a miesta platby) zároveň vedie takisto k rovnakým dôsledkom s tým rozdielom, že súd odkáže vec až v jeho konečnom rozhodnutí namiesto okamžitého postúpenia po zistení nedostatkov.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

V právnych predpisoch sa nestanovuje formulár pre takéto nároky.

Áké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Podľa zákona sa nestanovuje, aké dôkazy sú potrebné na podporu nároku. Keď súd vybavuje a vymáha občianskoprávny nárok, spisy vo veci sa zohľadňujú z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či dôkazy predložila poškodená osoba alebo boli získané z iného zdroja. Dôkazná sila dôkazov nie je určená zákonom, akýkoľvek dôkaz určený zákonom sa môže voľne použiť v trestnom konaní.

Podľa zákona sa teda nepredpisuje, ktoré dôkazy sa musia predložiť na podporu občianskoprávneho nároku okrem povinného predloženia skutočností podporujúcich občianskoprávny nárok.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Ak sa poškodená osoba domáha občianskoprávneho nároku v rámci trestného konania, na základe toho musí zaplatiť iba poplatok za podanie žaloby a odvolanie. V takýchto prípadoch má však obeť právo na predbežné uhradenie poplatku štátom, ktoré ho oslobodzuje od predbežného zaplatenia poplatku. Vo všeobecnosti sa poplatok vypočíta na základe hodnoty predmetu občianskoprávneho nároku v čase, keď sa začne konanie. Poplatok je 6 % zo základu na výpočet, ale minimálne 15 000 HUF a maximálne 1 500 000 HUF.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Obeť má právo byť zo strany súdu, prokuratúry a vyšetrovacieho orgánu informovaná o svojich právach a povinnostiach. Ak je navyše potrebné poradenstvo právneho poradcu špecializovaného na právnu pomoc alebo je potrebné vypracovať podanie (podania, žiadosti, správy, návrh na trestné stíhanie atď.) s cieľom začať konanie na nápravu škody spôsobenej trestným činom alebo porušením práv alebo záujmov vyplývajúcich z trestného činu, štát na požiadanie poskytne právneho poradcu na právnu pomoc alebo právne služby. Náklady za tieto služby znáša namiesto obete štát, ak mesačný čistý disponibilný príjem obete nepresahuje minimálny starobný dôchodok a nemá žiadny majetok alebo použitie takéhoto majetku by bolo neprimerané k výhodám, ktoré by sa dosiahli prostredníctvom právnych služieb. Práva obete nezávisia od jej štátnej príslušnosti alebo bydliska.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Súd odmietne rozhodnúť o vymáhaní občianskoprávneho nároku v rámci trestného konania odkázaním nároku na uspokojenie iným zákonným spôsobom vo veciach stanovených zákonom, ako je uvedené ďalej. V takýchto veciach nemožno nárok obete uplatniť v rámci trestného konania, ale iba v občianskom súdnom konaní. Súd odkáže na uspokojenie občianskoprávneho nároku iným zákonným spôsobom vo veciach, keď sa nepreukáže zodpovednosť obvinenej osoby podľa trestného práva alebo za menej závažný trestný čin, pretože sa konanie zastavilo alebo obvinený bol oslobodený. To isté sa stane v prípade, ak je uplatnenie občianskoprávneho nároku podľa zákona vylúčené alebo bola žiadosť o náhradu škody podaná neskoro. Ak bol spáchaný trestný čin proti majetku na nehnuteľnom majetku a obeť požiadala aj o predbežné opatrenie na vyprázdnenie nehnuteľnosti, o súčasne podanom občianskoprávnym nároku nie je možné rozhodovať v trestnom konaní. Občianskoprávny nárok sa nemôže uplatniť ani v trestnom konaní, ak existuje prekážka podľa občianskeho procesného práva. Takúto prekážku môže predstavovať skutočnosť, ak obeť podá oznámenie z dôvodov vylúčenia sudcu alebo súd určený podľa občianskeho súdneho poriadku nie je uvedený v trestnom poriadku. To isté platí, ak v inej žalobe založenej na rovnakých skutočnostiach a dôvodoch právne dôsledky podania žaloby nadobudli účinnosť alebo bol prijatý konečný rozsudok, alebo ak obeť alebo obvinená osoba nemá právnu spôsobilosť v občianskom súdnom konaní. Občianskoprávne nároky, ktoré nie je možné uplatniť na súde, nie je takisto možné vymáhať v trestnom konaní. Ak osoba, ktorá sa domáha občianskoprávneho nároku nie je obeťou podľa trestného práva procesného, nemôže uplatniť svoj nárok v trestnom konaní. V trestnom konaní nie je možné rozhodovať ani o dohode medzi obeťou a obvinenou osobou, ktorá sa dosiahla v občianskom súdnom konaní. Okrem toho nie je možné rozhodovať o podstate občianskoprávneho nároku, ak by to značne spomalilo trestné konanie, alebo ak to vylučujú akékoľvek iné okolnosti.

O občianskoprávnym nároku, ktorý nespĺňa požiadavky, sa nemôže rozhodovať ani v trestnom konaní, preto tieto nároky súd odkáže na uspokojenie inými zákonnými prostriedkami.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Proti odkázaniu na uspokojenie občianskoprávneho nároku inými zákonnými prostriedkami nie je prípustné odvolanie.

Uspokojenie občianskoprávneho nároku v trestnom konaní možno uľahčiť prostredníctvom mnohých iných prostriedkov na náhradu škody. Ich spoločnou vlastnosťou je, že v takýchto veciach sa nárok obete nevymáha podľa občianskeho práva. Namiesto toho môže prokuratúra v určitých prípadoch nariadiť obvinenej osobe uspokojenie občianskoprávneho nároku so súhlasom tejto osoby a takéto plnenie môže viesť k miernejšiemu trestu alebo ukončeniu trestného konania. Všetky takéto opatrenia patria do rozhodovacej právomoci prokuratúry; obeť má však právo požiadať o prijatie takéhoto rozhodnutia. Patrí medzi ne pozastavenie konania na vedenie mediácie, podmieňajúce pozastavenie prokurátorom alebo dohoda alebo vysporiadanie medzi obvinenou osobou a prokuratúrou. To nemá za následok to, že obeť môže vymáhať svoj nárok prostredníctvom priamych donucovacích prostriedkov štátu, ale obvinená osoba môže byť výrazne motivovanejšia dobrovoľne uspokojiť nárok obete.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím vykonanie rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

S cieľom zabezpečiť občianskoprávny nárok môže obeť podať návrh na nariadenie preventívneho zaistenia nehnuteľnosti alebo majetku obvinenej osoby ešte pred rozhodnutím o občianskoprávnym nároku v trestnom konaní. To je možné ešte pred vznesením obvinenia, ak obeť uviedla svoj zámer uplatniť občianskoprávny nárok a vyhlásenie obsahuje formálne prvky občianskoprávneho nároku. V takýchto prípadoch môže súd nariadiť preventívne zaistenie a vo veciach, kde sú prieťahy neprijateľné to môže predbežne nariadiť prokuratúra alebo vyšetrovací orgán.

Na žiadosť obete, ktorá podala návrh na výkon rozhodnutia, vydá súd exekučný titul po potvrdení občianskoprávneho nároku v konečnom rozhodnutí. Ak nie je možné vydať exekučný titul na uspokojenie nároku, ale obeť, ktorá žiada o vykonanie rozhodnutia, predpokladá riziko, že nárok nebude možné vymáhať neskôr, súd môže zabezpečiť nárokované prostriedky alebo zaistiť osobitné predmety na žiadosť obete vo forme ochranného opatrenia.

Posledná aktualizácia: 11/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akékoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Malta

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Žiadosť o náhradu škody možno podať na občianskoprávny súd (*Qorti Ċivili*).

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Žiadosť by ste mali predložiť zároveň s podaním.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Žiadosť o úhradu majetkovej škody môžete predložiť spoločne s podpornými dokumentmi.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Pre takéto nároky neexistuje osobitný formulár.

Áké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Doklady o príjme, faktúry, odhady a iné relevantné podporné dokumenty.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Áno, sú však minimálne.

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Áno, môžete dostať právnu pomoc.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

V prípade zbavenia obvinenia.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Pravdepodobne prostredníctvom zásahu prokurátora.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Výkon rozsudku by mal vydaním predpísaných a zákonných príkazov na vykonanie rozsudku (napríklad uznesenie o nariadení exekúcie, príkaz na zaistenie atď.) zabezpečiť právnik poskytujúci právnu pomoc.

Posledná aktualizácia: 04/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Holandsko

Akým spôsobom si môžem uplatniť nárok na náhradu škody od páchatefa alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Nárok na náhradu škody si možno uplatniť v rámci trestného konania. Ak si želáte uplatniť nárok na náhradu škody od podozrivého v trestnej veci, môžete vyplniť formulár [žiadosti o náhradu škody](#) (*Verzoek tot schadevergoeding*). Informácie a rady, ako vyplniť formulár, možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska (*Slachtofferhulp Nederland*). Organizácia na podporu obetí trestných činov Holandska vám môže pomôcť určiť stratu alebo škodu.

Nárok na náhradu škody si možno uplatniť od páchatefa aj v občianskom súdnom konaní. Takéto konanie sa zvyčajne začne až vtedy, keď nebolo možné získať náhradu škody iným spôsobom.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Ak sa prokurátor rozhodne trestne stíhať podozrivého, bude sa konať trestný proces. Formulár [žiadosti o náhradu škody](#) vám bude zaslaný poštou.

Prokuratúra vás vyzve, aby ste vyplnený formulár zaslali späť do 14 dní. Ak nemôžete formulár zaslať späť do 14 dní, mali by ste sa obrátiť na [útvár na podporu obetí trestných činov](#) (*Slachtofferloket*) a požiadať o predĺženie tejto lehoty.

Informácie a rady v tejto veci možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Vo formulári [žiadosti o náhradu škody](#) by ste mali uviesť straty, ktoré ste utrpeli. Majetkovú ujmu, t. j. straty, ktoré možno finančne vyjadriť, je potrebné zadať v otázke 4a formulára. Ak trpíte aj psychickými a/alebo fyzickými ťažkosťami, môžete si uplatniť nárok na náhradu škody za nemajetkovú ujmu spôsobenú bolesťou a utrpením v dôsledku incidentu. Takúto nemajetkovú ujmu treba uviesť v otázke 4b. V otázke 4c formulára by ste mali uviesť emocionálnu ujmu. Zahŕňa bolesť, smútok a stratu pohodlia, ktoré utrpela osoba v dôsledku úmrtia alebo zranenia blízkej osoby. V niektorých prípadoch môže najbližší príbuzný zosnulých obete alebo príbuzný obete, ktorá trpí vážnym a trvalým zranením, získať náhradu škody za emocionálnu ujmu.

Ďalšie informácie o tom, ako vyplniť formulár, možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska. Organizácia na podporu obetí trestných činov Holandska vám môže pomôcť určiť stratu alebo škodu.

Ak vy sám/sama nie ste obeťou, ale vynaložili ste náklady za obeť (napríklad cestovné náklady, liečebné náklady alebo faktúru za opravy), takisto môžete použiť tento formulár na uvedenie týchto nákladov. V takom prípade by sa takáto „presunutá ujma“ nemala uvádzať na formulári žiadosti obeť; miesto toho by ste si mali vyžiadať vlastný formulár od miestneho [útváru na podporu obetí trestných činov](#).

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Ak si želáte uplatniť nárok na náhradu škody od podozrivého v trestnej veci, môžete vyplniť formulár [žiadosti o náhradu škody](#). Ďalšie informácie o tom, ako vyplniť formulár, možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Informácie a rady v tejto veci možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Informácie o súdnych poplatkoch a iných nákladoch možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Informácie o právnej pomoci pred konaním a/alebo počas neho možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Informácie a rady v tejto veci možno nájsť na [webovom sídle](#) Organizácie na podporu obetí trestných činov Holandska.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Áno, proti takémuto rozhodnutiu sa môžete odvolať.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Výkon trestu sa začne hneď po nadobudnutí právoplatnosti odsúdenia páchatefa. Ak je páchateľ povinný vyplatiť vám náhradu škody, prokuratúra poverí [CJIB](#) (Ústredná justičná inkasná agentúra) výberom náhrady škody vo váš prospech. Ak páchateľ neuhradí dlžnú sumu ani po ôsmich mesiacoch od rozhodnutia prokuratúry alebo súdu, vláda vám môže vyplatiť časť náhrady škody v podobe preddavku. Agentúra CJIB vás o tom bude písomne informovať. V prípade akýchkoľvek otázok o získaní preddavku sa obráťte na [Organizáciu na podporu obetí trestných činov Holandska](#).

Posledná aktualizácia: 24/02/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Rakúsko

Ako môžem vymôcť odškodnenie alebo inú náhradu v (trestnoprávnom) konaní proti páchatelovi trestného činu a kde musím podať svoju žiadosť?

Obeť trestného činu má právo požadovať náhradu škody, ktorú utrpela následkom trestného činu, alebo odškodnenie za poškodenie jej trestnoprávne chránených záujmov. Na účel uplatnenia svojho nároku môže obeť vyhlásiť, že sa pripája k trestnému konaniu. Týmto vyhlásením („pripojenie sa ku konaniu ako súkromný účastník“) sa obeť stáva súkromným účastníkom v trestnom konaní. Ak štátna prokuratúra neskôr od stíhania odstúpi, súkromný účastník môže resp. viesť konanie ďalej vo forme subsidiárnej žaloby.

V závislosti od fázy konania sa je možné neformálne, ústne ako aj písomne, pripojiť ku konaniu ako súkromný účastník buď na kriminálnej polícii, štátnej prokuratúre alebo na súde (§ 67 ods. 3 trestného poriadku – StPO).

Alternatívne môžu obeť svoje nároky uplatniť v rámci občianskeho konania.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Pripojenie sa ako súkromný účastník je možné na hlavnom pojednávaní až do ukončenia dôkazného konania. Keďže sú s tým spojené určité práva na účasť a súčinnosť v trestnom konaní, ktoré presahujú práva obetí (napr. právo na návrh na uskutočnenie dokazovania, právo na predvolanie na hlavné pojednávanie), pripojenie súkromného účastníka môže byť účelné už v ranom štádiu konania.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V pripojení súkromného účastníka musia byť zdôvodnené uplatnené nároky. Nárok musí byť konkrétne vyčíslený do ukončenia dôkazného konania na hlavnom pojednávaní. Pritom je možné si uplatniť aj iba časť škody.

Existuje pre tieto žiadosti osobitný formulár?

Vlastný formulár na pripojenie sa súkromných účastníkov ku konaniu neexistuje, vyhlásenie sa môže uskutočniť neformálne. V existujúcich formulároch zápisnic z výsluchu svedka je formulovaná otázka, či sa chce osoba pripojiť k trestnému konaniu ako súkromný účastník. Ak je odpoveď áno a je stručne zdôvodnená, je to pre pripojenie sa ku konaniu ako súkromný účastník dostatočné.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Existujúce dôkazné prostriedky by mali byť uvedené alebo zaobstarané najlepšie už pri oznámení resp. výsluchu kriminálnou políciou. Sú nimi napríklad: fotky, lekárske nálezy, faktúry, rozpočty predpokladaných nákladov atď.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

V princípe nevznikajú v trestnom konaní súkromným účastníkom (s výnimkou prípadných nákladov zvoleného zástupcu) žiadne náklady. Inak je to iba v prípade, ak súkromný účastník vyvolal trestné konanie na základe podvodného nesprávneho oznámenia alebo v prípade subsidiárnej žaloby v prípade oslobodenia obžalovaného.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

V trestnom konaní neexistuje pre súkromných účastníkov povinnosť advokáta. Určité obete, najmä také, ktoré by mohli byť trestným činom vystavené násilliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu alebo poškodené vo svojej sexuálnej integrite a sebaurčení, môžu požadovať právnu procesnú pomoc (právne poradenstvo a zastupovanie advokátom/advokátkou), pokiaľ je to potrebné na ochranu ich procesných práv (§ 66 ods. 2 StPO). Táto právna procesná pomoc je pre obeť bezplatná.

V prípade finančnej núdze môžu o pridelenie advokáta/advokátky v rámci procesnej pomoci požiadať aj iné obeť, ak je to potrebné v záujme výkonu spravodlivosti, najmä presadenia nárokov s cieľom vyhnúť sa následnému občianskoprávnemu konaniu (§ 67 ods. 7 StPO).

V priebehu trestného konania vedeného v Rakúsku to platí aj pre osoby žijúce v zahraničí, ako aj pre osoby, ktoré nemajú rakúske štátne občianstvo.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchateľovi?

Vyhlásenie o pripojení sa ku konaniu ako súkromný účastník musí byť zamietnuté, ak je zjavne neoprávnené, oneskorene podané alebo nie je včas vyčíslená výška náhrady škody alebo odškodnenia (§ 67 ods. 4 StPO). O zamietnutí vyhlásenia o pripojení rozhoduje až do podania žaloby štátna prokuratúra, potom rozhoduje súd (§ 67 ods. 5 StPO).

Ak sa hlavné pojednávanie ukončí vydaním rozsudku, súd musí rozhodnúť aj o uplatnených súkromnoprávných nárokoch. V prípade oslobodenia obžalovaného je potrebné súkromného účastníka odkázať s jeho nárokmi na občianskoprávne konanie, priznanie nároku súkromnému účastníkovi neprichádza v tomto prípade do úvahy. V prípade výroku o vine obžalovaného môže byť buď (i) priznaný uplatnený nárok (v plnej miere alebo čiastočne) alebo (ii) odkázané na občianskoprávne konanie. Na občianskoprávne konanie je napriek výroku o vine obžalovaného odkázané vtedy, keď (a kým) sa súkromnoprávne nároky javia napriek kompletnému prešetreniu rozhodujúcich podkladov ako neoprávnené alebo výsledky trestného konania neponúkajú dostatočný základ pre čo i čiastočné posúdenie súkromnoprávneho nároku, inak je to iba v prípade, ak potrebné rozhodujúce podklady môžu byť prešetrené dokazovaním, ktoré nevyrazne oneskoruje rozhodnutie v otázke vine a trestu.

Zamietnutie súkromnoprávných nárokov nie je v trestnom práve prípustné, to znamená, že súkromný účastník môže svoje nároky uplatniť ešte pred občianskym súdom.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Proti odmietnutiu rozhodovať o pripojení sa súkromného účastníka zo strany štátnej prokuratúry je možné podať námietku z dôvodu porušenia práva (§ 106 StPO), proti odmietnutiu rozhodovať zo strany súdu je možné podať sťažnosť (§ 87 ods. 1 StPO).

Proti odkazu na občianskoprávne konanie na základe oslobodenia obžalovaného môže súkromný účastník využiť (obmedzene) námietku neplatnosti resp. odvolanie sa z dôvodu neplatnosti, v prípade poukazu na občianskoprávne konanie napriek odsúdeniu obžalovaného je možné podať odvolanie z dôvodu súkromnoprávných nárokov.

Mimo trestného konania existuje neustále možnosť presadenia súkromnoprávných nárokov občianskoprávnym konaním.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Podľa § 1 č. 1 exekučného poriadku (*Exekutionsordnung – EO*) sú právoplatné nálezy trestných súdov vo vzťahu k súkromnoprávnym nárokom exekučnými titulmi v zmysle exekučného poriadku. Predpokladom každého exekučného konania je platný exekučný titul. Návrh na exekúciu sa podáva na príslušnom okresnom súde, kde je pri splnení všetkých predpokladov schválená exekúcia rozhodnutím. Na návrh oprávneného žiadateľa sa uskutočnia exekučné úkony, napr. sa predajú hnutelné veci, prevedú pohľadávky na veriteľa alebo sa nehnuteľnosti predajú v nútenej dražbe.

Rakúska justícia poskytuje formuláre pre exekučné konanie na tomto [webovom sídle](#).

Po schválení exekúcie je exekučné konanie vedené v princípe z úradnej moci sudcom alebo justičným úradníkom. Úkony vykonávajú súdni vykonávatelia, ktorí sú v Rakúsku zamestnancami súdu. Veriteľ je vyzvaný k ďalším návrhom iba vtedy, ak bez nich súd alebo súdny vykonávateľ nemôže pokračovať alebo ak je úradné konanie spojené s nákladmi.

Exekúcia je zvyčajne vedená dovtedy, kým nie je úspešne ukončená alebo zastavená, pretože dlžník veriteľovi v priebehu konania svoj dlh zaplatil.

Posledná aktualizácia: 24/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchateľa - Poľsko

Akým spôsobom môžem od páchateľa žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Žiadosť môže byť podaná len na civilný súd. Žalobu nemôžete podať počas trestného konania, existujú však aj iné spôsoby, ako požiadať o odškodnenie na trestnom súde.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Občianskoprávne konanie proti páchatelom sa môže začať nezávisle od prebiehajúceho trestného konania. Upozorňujeme však, že občianskoprávne konanie môže byť pozastavené až do úplného ukončenia trestného konania. Ak chcete podať žiadosť po ukončení trestného konania, v ktorom je páchatel odsúdený, civilný súd nebude žiadať znovu dôkazy a bude považovať za preukázané to čo, zistil trestný súd.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Na civilnom súde môžete žiadať o odškodnenie za skutočnú stratu aj ušlý zisk. Mali by ste uviesť sumy, ktoré chcete získať od páchatela a vysvetliť, čoho sa týkajú a ako ste ich vypočítali.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Pre takéto nároky neexistuje osobitný formulár.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Ak predložíte odsudzujúci rozsudok nemusíte nič preukazovať. Civilný súd bude viazaný zisteniami z trestného súdu. Môžete však žiadať vyššie odškodnenie, ale budete musieť dokázať, že váš nárok je opodstatnený. K dôkazom, ktoré potvrdzujú platnosť vašich nárokov, môžu patriť vyhlásenia svedkov a dokumenty, ako napr. faktúry alebo posudky.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Príslušné súdne poplatky sa spravidla účtujú za podanie občianskoprávnej žaloby. Môžete však požiadať o oslobodenie od súdnych trov, ak preukázate, že ich nie ste schopný(-á) zaplatiť.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ak si nemôžete dovoliť právnik, môžete požiadať o súdom menovaného zástupcu. Na tento účel musíte predložiť žiadosť na súd spolu s informáciami (na osobitnom formulári) o vašej finančnej situácii.

Môžete požiadať o odškodnenie aj v prípade, že keď nemáte trvalé bydlisko v Poľsku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Žiadosť môže byť podaná len na civilný súd. Súd ju zamietne, ak nepreukázate, že páchatel spôsobil škodu, alebo ak nepreukázate výšku škody. Ak však pripojíte odsudzujúci rozsudok na základe ktorého bol páchatel uznaný vinným, civilný súd nebude môcť žiadosť zamietnuť.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Môžete podať odvolanie proti rozsudku **civilného súdu** prvého stupňa (*sąd cywilny I instancji*) na súd druhého stupňa (*sąd II instancji*). Ak vás nezastupuje právnik, súd vás informuje o tom, ako podať odvolanie.

Počas **trestného konania** môžete požiadať o nápravu nasledovnými spôsobmi:

Môžete požiadať o uloženie kompenzačného opatrenia (povinnosť nahradiť škodu alebo poskytnúť odškodnenie za utrpenú škodu) páchatelovi; ak sa vyskytnú značné ťažkosti v prípade príkazu páchatelovi, aby tak urobil, súd môže namiesto toho páchatelovi prikázať zaplatiť náhradu škôd (*nawiązka*); žiadosť môžete predložiť ústne na pojednávaní alebo v písomnej forme; vaša žiadosť bude akceptovaná, ak páchatel bude odsúdený, t. j. uznaný vinným z trestného činu s následkom škody alebo ujmy, ktorú ste utrpeli.

Ak páchatel bude odsúdený a dostane podmienený trest odňatia slobody, súd mu môže prikázať nahradiť škodu, ktorú ste utrpeli následkom trestného činu v plnej výške alebo čiastočne, pokiaľ nie je uložené kompenzačné opatrenie.

Ak je konanie podmienené zastavením, súd musí páchatelovi nariadiť náhradu škody v plnej výške alebo čiastočne.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak je páchatelovi prikázané, aby nahradil škodu, súd vám poskytne kópiu tohto rozhodnutia. Ak páchatel nenahradí škodu a dostal podmienený trest odňatia slobody, môžete požiadať o vymáhanie trestu.

Ak trestné konanie bolo podmienené zastavením a páchatel nenahradil škodu, bude čeliť obnoveniu konania a odsúdeniu. Súd rozhodne o tomto na pojednávaní, na ktorom sa môžete zúčastniť.

Rozsudok civilného súdu, ktorým sa vám priznáva náhrada škody, bude presadzovať orgán presadzovania práva, a to exekútor (*komornik*).

Posledná aktualizácia: 11/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Portugalsko

Akým spôsobom si môžem voči páchatelovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

V Portugalsku platí, že nárok na náhradu škody sa musí uplatniť v trestnom konaní. Trestné činy, ktoré sú predmetom trestného konania, môžu byť dôvodom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti, pokiaľ sa nimi poškodzujú záujmy, ktoré môžu byť predmetom náhrady škody na majetku podľa občianskeho práva. V Trestnom poriadku sa stanovuje zásada spojenia, podľa ktorej sa musí občianskoprávny nárok na náhradu škody na základe spáchania trestného činu uplatniť v príslušnom trestnom konaní a občianskoprávny súd o ňom môže rozhodnúť samostatne iba v prípadoch stanovených v právnych predpisoch a v Trestnom poriadku.

Ak má obeť pobyť v inom členskom štáte Európskej únie a stane sa obeťou trestného činu v štáte, v ktorom nemá pobyť, nárok na náhradu škody si môže uplatniť u orgánu zodpovedného za preskúvanie takýchto nárokov a rozhodovanie o nich vo svojej krajine pobytu. Ten musí postúpiť nárok príslušnému orgánu v štáte, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

V akej fáze trestného konania by som si mal/mala uplatniť nárok?

Obeť musí oznámiť svoj zámer uplatniť si nárok na náhradu škody, keď predloží svoju sťažnosť alebo pred ukončením vyšetrovania. Následne jej bude oznámená obžaloba a obeť si bude môcť nárok na náhradu škody uplatniť v lehote 20 dní.

Dokonca aj v prípade, že si obeť neuplatní nárok na náhradu škody, môže sudca z vlastného podnetu a s prihliadnutím na situáciu obeť nariadiť obžalovanému, aby uhradil obeť určitú náhradu utrpenej ujmy, s výnimkou prípadu, ak proti tomu namieta samotná obeť.

V prípade obeť násilných trestných činov možno nárok na náhradu škody uplatniť v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia.

Ak bola obeť v čase spáchania trestného činu maloletá, môže si nárok na náhradu škody uplatniť do jedného roka po dosiahnutí plnoletosti alebo emancipácii.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal/mala predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Nárok na náhradu škody si možno uplatniť na základe vzniku:

škody na majetku: vrátane strát spôsobených trestným činom (napríklad náklady na nemocničnú liečbu, konzultácie, lieky atď.), ako aj platieb, ktoré obeť prestala dostávať (napríklad mzda, ktorú prestala dostávať počas pracovnej neschopnosti),

psychickej ujmy: hoci jej nemožno pripísať finančnú hodnotu, možno ju finančne odškodniť (napríklad ujma, ktorá zasahuje do duševnej pohody, dôstojnosti alebo dobrého mena, ktorá spôsobuje fyzickú bolesť, psychické narušenie alebo citové rozrušenie).

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Nie. V žiadosti je potrebné uviesť len krátky opis skutočností, na ktorých sa nárok zakladá, utrpené straty a ich hodnotu.

Ak sa však nárok týka sumy vyššej ako 5 000 EUR, vzniká povinnosť uhradiť súdny poplatok a nárok musí predložiť právnik.

Náhrada škody, ktorú uhrádza štát

V prípade násilných trestných činov môže štát uhradiť preddavok. Je potrebné vyplniť osobitný [formulár](#) s uvedením uplatňovanej výšky náhrady škody a pripojiť osobitné dokumenty, napríklad daňové priznanie k dani z príjmu obeť a žiadateľa (ak nejde o tú istú osobu) za rok, ktorý predchádzal spáchaniu trestného činu, ako aj dokumenty odôvodňujúce náklady uvedené vo formulári.

V prípadoch domáceho násillia môže štát vyplatiť preddavok. Je potrebné vyplniť osobitný [formulár](#). Musia sa pripojiť rovnaké dokumenty ako v písm. a).

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Obeť musí predložiť všetky dokumenty, ktorými sa preukazujú utrpené straty (pozri odsek 1.1). Takisto musí uviesť svedkov, ktorí môžu dosvedčiť a potvrdiť, že obeť utrpela straty, ktorých náhrady sa domáha.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Ak je nárok nižší ako 5 000 EUR, neplatí sa žiadny poplatok a nárok si môže uplatniť samotná obeť.

Ak nárok prevyšuje sumu 5 000 EUR, musí ho uplatniť právnik, ktorý obeť zastupuje. Takisto je potrebné uhradiť súdny poplatok, s výnimkou prípadu, keď obeť prijíma právnu pomoc.

V prípade obeť násilných trestných činov a trestných činov domáceho násillia sa žiadosť o preddavkovú platbu zasiela Komisii na ochranu obeť trestných činov (CPVC) a obeť nemusí v súvislosti s ňou hradiť žiadne náklady ani poplatky.

Ak bol trestný čin spáchaný na území iného členského štátu EÚ, nárok si možno uplatniť u CPVC, ak má žiadateľ obvyklý pobyt v Portugalsku.

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, ak nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Áno, za určitých okolností môžete požiadať o právnu pomoc.

Obeť má právo na právne poradenstvo a usmernenie v súvislosti so svojou úlohou počas konania.

Ak chcete vstúpiť do konania ako poškodený, musíte požiadať o právnu pomoc v prvých fázach konania alebo vtedy, keď chcete, aby vás ako svedka sprevádzal právnik, ale nemáte finančné prostriedky na pokrytie príslušných nákladov.

O právnu pomoc môžete požiadať aj v prípade:

úplného alebo čiastočného oslobodenia od platby súdnych poplatkov,

určenia právneho zástupcu a úhrady jeho odmeny alebo

postupných platieb súdnych poplatkov alebo odmeny právneho zástupcu.

Poznámka: V prípade žiadosti o právnu pomoc rozhodujú [orgány sociálneho zabezpečenia](#) na základe výpočtového vzorca, v ktorom sa zohľadňuje majetok, príjem a výdavky žiadateľa. Žiadosť o právnu pomoc sa musí predložiť na formulári, ktorý možno bezplatne získať od služieb sociálneho zabezpečenia. Formulár možno predložiť osobne, faxom, poštou alebo cez internet, pričom v poslednom prípade sa vyplní príslušný elektronický formulár.

K žiadosti sa musí priložiť súbor dokumentov, ktorými sa preukazujú finančné ťažkosti žiadateľa. Orgán rozhodne v lehote 30 dní. Pri predložení tejto žiadosti obeť nevznikajú žiadne náklady.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Ak nedošlo k odsúdeniu za spáchanie trestného činu.

Ak obeť nevie preukázať straty, ktoré utrpela.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Áno. Ak ste vstúpili do konania ako poškodený, môžete sa proti rozhodnutiu odvolať.

Ak sa o nároku z nejakého dôvodu nerozhodovalo, môžete využiť aj tradičné prostriedky (občianskoprávne súdy).

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Áno. Ak odsúdený neuhradí náhradu škody dobrovoľne, obeť môže podať návrh na nútený výkon, teda požiadať súd o uskutočnenie výkonu rozhodnutia o priznaní náhrady škody napríklad prostredníctvom zrážok zo mzdy, z bankového účtu, exekúciou na nehnuteľné alebo hnutelné veci, až kým sa nedosiahne výška náhrady škody, ktorá bola obeť priznaná.

Posledná aktualizácia: 04/10/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Slovinsko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Poškodená strana môže požadovať odškodné od páchatela v trestnom konaní podaním **občianskoprávnej žaloby** (*premoženjskopravni zahtevek*).

Občianskoprávna žaloba (poškodený v trestnom konaní) sa predkladá orgánu, ktorému bolo podané trestné oznámenie (**Regionálna prokuratúra**), alebo na **súd**, na ktorom sa vec rieši.

Občianskoprávna žaloba môže zahŕňať odškodnenie, vrátenie veci alebo zrušenie danej právnej transakcie.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Ak občianskoprávnu žalobu v dôsledku trestného činu predkladá oprávnená osoba, rieši sa v **trestnom konaní, ak to nespôsobí neprimerané oneskorenie tohto procesu**.

Návrh občianskoprávnej žaloby v trestnom konaní môže byť predložený **najneskôr do skončenia ústneho pojednávania na súde prvého stupňa**.

Ak oprávnená osoba nepredloží občianskoprávnu žalobu v trestnom konaní pred vznesením obžaloby, oprávnená osoba **bude informovaná**, že tak môže urobiť do konca hlavného pojednávania.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Oprávnená osoba musí **presne uviesť nárok a predložiť podpornú dokumentáciu** (napr. správy, faktúry, zdravotnú dokumentáciu). Presné označenie nároku znamená, že oprávnená osoba musí, pokiaľ je to možné, uviesť druh a rozsah škody a prostriedky nápravy.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Nie.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Obsah nároku poškodenej strany je potrebné preukázať obvyklým spôsobom (napr. správami, faktúrami, zdravotnou dokumentáciou).

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Áno, súdny poplatok sa platí za každú fázu konania, suma závisí od hodnoty nároku.

Poplatok za schválenie podania občianskoprávnej žaloby v trestnom konaní (úplne alebo čiastočne) platí žalovaná osoba.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

V súdnych konaniach cudzinci (ktorí nie sú osobami s oprávneným pobytom v Slovenskej republike) majú nárok na bezplatnú právnu pomoc (právne poradenstvo, právne zastúpenie a iné právne služby) alebo na oslobodenie od platenia trov konania **pod podmienkou reciprocity** alebo za podmienok **a v prípadoch určených v medzinárodných zmluvách** záväzných pre Slovenskú republiku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Súd rozhodne v prospech občianskoprávnej žaloby (úplne alebo čiastočne) len vtedy, ak páchatel bude odsúdený (v rozsudku, ktorým bude žalovaná osoba uznaná vinnou). V iných prípadoch (keď informácie z trestného konania neposkytujú spoľahlivý základ pre úplné alebo čiastočné rozhodnutie) sa poškodenej strane v plnom rozsahu alebo čiastočne **odporúča podať občianskoprávnu žalobu**, pretože **trestný súd nemôže žiadosť odmietnuť**.

Aj keď súd vydá rozsudok, ktorým je žalovaná osoba **oslobodená** alebo ktorým **obvinenia boli zamietnuté**, alebo keď súd vydá rozhodnutie na **prerušenie konania** alebo zamietnutie žaloby, **poškodenej strane** súd odporučí, aby podala svoju občianskoprávnu žalobu **na civilný súd**.

Ak súd uvedie, **že nemá právomoc** v trestných konaniach, informuje **poškodenú stranu**, že môže **poslať** svoju občianskoprávnu žalobu v trestnom konaní príslušnému súdu, ktorý potom začne konanie alebo bude v ňom pokračovať.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Nie, pretože poškodená strana môže napadnúť rozsudok, len čo sa týka rozhodnutia súdu o trovách trestného konania.

Jedinou výnimkou sú prípady, keď prokurátor prevzal trestné stíhanie od poškodenej strany ako prokurátor. Tu poškodená strana môže napadnúť rozsudok vo všetkých hľadiskách vrátane rozhodnutia o civilných žalobách.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Len čo sa rozhodnutie o občianskoprávnej žalobe stane konečným, poškodená strana môže požiadať súd prvého stupňa, aby vydal overenú kópiu rozhodnutia s informáciou, že rozhodnutie je vykonateľné.

Rozhodnutie je vykonateľné, ak sa stalo konečným a lehota na dobrovoľné plnenie uplynula. Príslušný súd vykoná právoplatný rozsudok, ktorý predstavuje vykonateľný nástroj v súlade s ustanoveniami platnými pre exekučné konanie. Na základe exekučného titulu (rozsudok) sa návrh na exekúciu predloží príslušnému okresnému súdu s uvedením spôsobu vykonania (napr. pripojenie príjmov, finančné prostriedky na účte v banke, hnutelný alebo nehnuteľný majetok).

V súdnom konaní, cudzinci (ktorí nie sú osobami s oprávneným pobytom v Slovenskej republike) majú nárok na **bezplatnú právnu pomoc pod podmienkou reciprocity** alebo podľa podmienok a v prípadoch určených v medzinárodných zmluvách záväzných pre Slovenskú republiku.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatefa - Slovensko

Akým spôsobom môžem od páchatefa žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Právo na náhradu škody voči páchatelovi trestného činu je možné uplatniť v trestnom konaní ústne do zápisnice pri výsluchu, alebo osobitným písomným podaním. Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. O práve na náhradu škody a postupe pri uplatnení tohto práva je poškodený pri výsluchu poučený.

Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného alebo na ostatných majetkových právach obvineného. O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného; v prípravnom konaní môže prokurátor nárok zaistiť aj bez návrhu poškodeného, ak si to vyžaduje ochrana jeho záujmov, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Aby o nároku na náhradu škody bolo rozhodnuté v trestnom konaní, nárok na náhradu škody si musí poškodený uplatniť do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Na to aby sa súd v rámci trestného konania zaoberal aj nárokom na náhradu škody, musí si ju poškodený uplatniť riadne a včas. Za včasné uplatnenie nároku na náhradu škody sa považuje uplatnenie nároku najneskoršie do skončenia vyšetrovania, čo znamená, že je tak potrebné vykonať v zásade do záverečného preštudovania vyšetrovacieho spisu. Z uplatneného nároku na náhradu škody musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške si poškodený nárok uplatňuje. Súd je následne pri rozhodovaní o náhrade škody v rámci trestného konania viazaný výškou škody, tak ako ju určil poškodený.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Nie.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

V rámci vyšetrovania je potrebné predložiť dôkazy, ktoré preukazujú odôvodnenosť nároku na náhradu škody a dá sa od nich spoľahlivo odvodiť výška vzniknutej škody. V prípade ujmy na zdraví môže byť v rámci vyšetrovania pribraný znalec, ktorý ohodnotí výšku vzniknutej škody na zdraví.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Uplatnenie nároku na náhradu škody v rámci trestného konania nie je spojené so žiadanými poplatkami.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Poškodenému, ktorý uplatňuje nárok na náhradu škody a nemá dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady s tým spojené, môže v prípravnom konaní po vznesení obvinenia na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez návrhu predseda senátu ustanoviť zástupcu z radov advokátov, ak to považuje za potrebné na ochranu záujmov poškodeného. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí poškodený preukázať.

Orgán činný v trestnom konaní je povinný pri prvom kontakte s poškodeným poskytnúť mu v písomnej forme informácie o jeho právach v trestnom konaní a o organizáciách na pomoc poškodeným vrátane služieb nimi poskytovaných. Súčasťou týchto služieb je aj poskytovanie právneho poradenstva.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Áno, poškodený sa môže voči takémuto rozhodnutiu odvolať, a to vo vzťahu k výroku o náhrade škody.

V prípade, že odvolaniu poškodeného nebude vyhovieť, môže si poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatniť následne v rámci civilného konania priamo od páchatela trestného činu.

Ak niekomu vznikla ujma na zdraví a bola spôsobená úmyselným násilným trestným činom, alebo nemajetková ujma spôsobená vybranými trestnými činmi proti slobode a ľudskej dôstojnosti alebo trestným činom týrania blízkej a zverenej osoby, môže požiadať ministerstvo spravodlivosti o odškodnenie. Nárok na odškodnenie pre obeť týchto trestných činov vzniká aj vtedy, keď rozsudok, trestný rozkaz alebo iné príslušné rozhodnutie ešte neboli vyhlásené alebo nenadobudli právoplatnosť, ale doterajšie výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania nevyvolávajú dôvodné pochybnosti o spáchaní skutku, ktorý má znaky násilného trestného činu a ktorým bola obeť spôsobená ujma na zdraví. Ministerstvo po podaní žiadosti posúdi, či výsledky vyšetrovania vyvolávajú pochybnosti o uvedených skutočnostiach. Ak pochybnosti existujú, odškodnenie nie je možné priznať. Žiadosť možno podať aj opakovane, ak je to dôvodné, napríklad ak nastane posun vo vyšetrovaní.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

V prípade, že páchatel dobrovoľne neplní svoje záväzky, o ktorých súd rozhodol v rámci trestného konania, nadobudnutím vykonateľnosti takého súdneho rozhodnutia získava poškodený exekučný titul, ktorý si môže proti páchatelovi uplatniť v rámci núteného výkonu rozhodnutia v exekučnom konaní.

Poškodený sa v takýchto prípadoch môže obrátiť na pomoc advokáta.

Posledná aktualizácia: 30/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela - Fínsko

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

O žiadostiach o náhradu škody spôsobenej trestným činom sa zvyčajne rozhoduje v rámci toho istého súdneho konania ako o trestnej veci, ale môžu sa takisto oddeliť, aby sa o nich rozhodovalo v odlišných konaniach.

Môžete požiadať prokurátora, aby predložil váš nárok na náhradu škody za predmetný trestný čin súdu. Je vhodné o tom počas predbežného vyšetrovania informovať políciu. Prokurátor môže uplatniť nárok na náhradu škody vo vašom mene, ak je záležitosť jasná a jednoduchá. Ak prokurátor nepredloží nárok o náhradu škody, písomne vás informuje.

Nárok na náhradu škody si môžete uplatniť aj vy na súde počas konania v trestnej veci alebo to môže urobiť vo vašom mene právny poradca.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Ak si uplatňujete nárok na náhradu škody od páchatela, musíte to oznámiť na polícii v priebehu predbežného vyšetrovania alebo na súde najneskôr vtedy, keď o veci rozhoduje súd.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete si uplatniť nárok na náhradu škody za:

majetok poškodený alebo stratený v súvislosti so škodou,

akékoľvek nevyhnutné náklady na lekárske ošetrovanie a ostatné nevyhnutné náklady,

stratu príjmu,

bolesti a iné dočasné problémy,

trvalé problémy a

duševnú úzkosť. Náhrada škody sa môže vyplatiť za duševnú úzkosť, ak v dôsledku predmetného činu došlo k:

porušeniu vašej slobody, pokoja, cti alebo súkromného života,

diskriminácii voči vašej osobe,

narušeniu nedotknuteľnosti vašej osoby alebo

závažnému porušeniu vašej ľudskej dôstojnosti iným spôsobom.

Vaši blízki príbuzní môžu mať takisto nárok na primeranú náhradu nevyhnutných nákladov a straty príjmu spôsobených z dôvodu starostlivosti o vás

v dôsledku zranení, ktoré ste utrpeli ako následok trestného činu.

Ak ste zariadili pohreb osoby, ktorá zomrela v dôsledku trestného činu, máte právo uplatniť si nárok na náhradu škody za primerané náklady vynaložené na pohreb. Rodičia, deti a manžel/manželka zosnulého alebo iné porovnateľné osoby mimoriadne blízke zosnulému majú takisto právo na primeranú náhradu škody za náklady na pohreb, ktoré im vznikli.

Súd nemôže nariadiť ešte niečo iné alebo viac ako nárok, ktorý ste si uplatnili ako poškodený. Nároky na náhradu škody, ktoré predložíte, sú preto hornou hranicou náhrady škody, ktorá sa má nariadiť. Máte takisto právo nárokovat' si úrok z výšky náhrady škody, o ktorú žiadate. Ak ste boli predvolaný na súd, aby ste vec objasnili osobne, máte právo získať denný príspevok a náhradu za vaše cestovné náklady a stratu príjmu.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Osobitný formulár neexistuje.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Výšku škody môžete preukázať predložením potvrdení o výdavkoch spôsobených trestným činom. Dôkazy sa musia predložiť aj za akúkoľvek stratu príjmu, poplatky poisťovní a akékoľvek cestovné a iné náklady súvisiace s vyriešením veci, v ktorej si uplatňujete nárok na náhradu škody.

Pri bolesti a iných dočasných problémoch, ako aj trvalých problémoch sa náhrada škody určuje s ohľadom na povahu a závažnosť ujmy, povahu a trvanie požadovanej starostlivosti z dôvodu ujmy a trvanie problému. Náhrada škody za trvalý problém sa určuje s prihliadnutím na povahu a závažnosť ujmy na zdraví a vek osoby trpiacej problémom. Každé mimoriadne zhoršenie kvality života osoby postihnutej ujmom na zdraví sa môže takisto zohľadniť ako faktor na zvýšenie výšky priznanej náhrady škody. Na preukázanie tejto skutočnosti potrebujete vyhlásenia lekárov, v ktorých sa vysvetľuje povaha ujmy a starostlivosť potrebná na jej liečenie.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Za prerokovanie vecí na okresnom súde sa neúčtujú súdne poplatky (*käräjäoikeus*), ak sa nárok na náhradu škody uplatnil v spojení s obvineniami vznesenými prokurátorom. Ak sa nároky na náhradu škody podávajú v samostatnom občianskoprávnom konaní, za prerokovanie vecí sa účtujú súdne poplatky.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ak spĺňate podmienky na získanie právnej pomoci, môžete získať právnu pomoc na predbežné vyšetrovanie aj súdne konanie. Obeť domáceho násillia, sexuálneho trestného činu alebo závažného trestného činu proti životu, zdraviu alebo slobode obeť môže mať poradcu, ktorého služby sa uhradia zo štátneho rozpočtu. Právnu pomoc je možné získať vo veciach, o ktorých rozhodujú fínske súdy, aj keď nežijete vo Fínsku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchateľovi?

Ak ste počas predbežného vyšetrovania oznámili, že si chcete svoj nárok na náhradu škody uplatniť sám alebo prostredníctvom právnik, alebo ak prokurátor neuplatní váš nárok, okresný súd vás požiada o predloženie všetkých nárokov na náhradu škody, ktoré by ste mohli mať. Okresný súd môže určiť lehotu, v ktorej sa mu musí zasláť nárok na náhradu škody. Nepodanie nároku v písomnej forme môže spôsobiť, že okresný súd nepreskúma nárok na náhradu škody, ktorý podáte neskôr.

Súd zamietne váš nárok na náhradu škody, ak dôkazy predložené na jeho podporu nie sú dostatočné.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak chcete podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu okresného súdu, vašu nespokojnosť by ste mali oznámiť súdu do siedmich dní odo dňa vydania rozhodnutia. Keď súd informujete, že nie ste spokojný, môžete podať opravný prostriedok proti rozsudku príslušnému odvolaciemu súdu (*hovioikeus*). Váš opravný prostriedok sa musí zasláť okresnému súdu do 30 dní odo dňa vydania rozsudku okresného súdu. Vo všeobecnosti budete potrebovať povolenie na ďalšie posudzovanie, aby odvolací súd mohol plne konať vo veci.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak obžalovaný dobrovoľne nezaplatí nariadenú náhradu škody, môžete požiadať o vykonanie vášho nároku prostredníctvom súdneho exekútora. Žiadosť o výkon rozhodnutia spolu so súdnym rozhodnutím potvrdzujúcim váš nárok na náhradu škody by ste mali zasláť súdnemu exekútorovi. Žiadosť o výkon rozhodnutia sa podá súdnemu exekútorovi príslušnému pre miesto, kde dlžník žije alebo kde má miesto pobytu. Ak je dlžníkov niekoľko a žijú v rôznych lokalitách, postačí podať žiadosť jednému súdnemu exekútorovi. O podrobnejšie usmernenie na uplatnenie nároku na náhradu škody môžete požiadať exekučný úrad (*ulosottovirasto*). Kontaktné údaje exekučných úradov nájdete [tu](#) (vo fínčine, švédčine a v angličtine).

Posledná aktualizácia: 13/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchateľa - Švédsko

Akým spôsobom môžem od páchateľa žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Najskôr by ste mali ísť na políciu alebo prokuratúru. Aj oni majú povinnosť prešetriť žiadosti o náhradu škody zo strany poškodeného. Ak vám v priebehu súdneho konania neposkytnú pomoc váš právny zástupca, prokurátor musí vo všeobecnosti takisto pomôcť pri uplatnení nároku žiadateľa voči páchateľovi, ak sa to rieši v spojení s trestnou vecou.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Žiadosť by sa mala podať už v priebehu vyšetrovania, aby bolo možné žiadosť prešetriť a zhromaždiť dôkazy. Žiadosť je však možné podať až do začatia hlavného konania v trestnej veci.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Švédske právo občianskoprávných deliktov je založené na náprave – poškodený sa musí, pokiaľ je to možné, uviesť do rovnakej finančnej situácie, ako keby nedošlo ku škode alebo k ujme. To znamená, že náhradu škody si možno uplatniť za všetky finančné straty spôsobené predmetnou škodou alebo ujmom.

Poškodený má však povinnosť obmedziť škody, ak je to možné.

Náhradu škody je možné priznať za:

ujmu na zdraví, ktorá zahŕňa náklady (za zdravotnú starostlivosť atď.), náhradu škody za stratu príjmu, fyzické a duševné utrpenie dočasného charakteru (bolesť a utrpenie), náhradu škody za trvalú deformitu (znetvorenie) a trvalé zdravotné postihnutia (pracovnú neschopnosť),

porušenie nedotknuteľnosti osoby, pri ktorom sa trestná činnosť zameriava na osobu obeť, jej slobodu, pokoj alebo česť a porušenie je závažné, majetkovú škodu, napríklad za odcudzený alebo poškodený majetok,

čisto finančnú škodu, t. j. čisto finančná ujma, ktorá vznikla napríklad v prípade podvodu alebo sprenevery.

Nárok sa musí stanoviť podľa príslušných položiek a potom sa musí poskytnúť zhrnutie celého nároku. Žiadateľ má nárok na úrok odo dňa spáchania trestného činu alebo iného nasledujúceho dátumu, keď vznikla škoda. Nárok na úrok sa musí takisto podať, aby o ňom rozhodol súd.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Polícia a prokuratúra majú osobitné formuláre pre nároky na náhradu škody, ktoré môžete použiť.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Niektoré dôkazy, ktoré sú nevyhnutné na získanie náhrady škody, sú zvyčajne zahrnuté v policajnom vyšetrovaní a môže sa ich dovolávať prokurátor na odôvodnenie tvrdenia. To sa napríklad vzťahuje na okolnosti týkajúce sa trestného činu a škody spôsobené trestným činom.

Žalobca musí byť schopný predložiť dôkazy vzťahujúce sa na jeho nároky, napríklad dôkazy o nákladoch (potvrdenia), strate príjmu (dôkazy o ujme /pracovnej neschopnosti a stratenom príjme), majetkovej škode (dokumentácia preukazujúca hodnotu zničeného majetku alebo náklady na opravu /znehodnotenie poškodeného majetku).

V prípade škôd za porušenie nedotknuteľnosti osoby žalobca nemusí predložiť žiadne osobitné dôkazy. Náhrada škody za porušenie nedotknuteľnosti osoby bude v súlade s posúdením trestného činu.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Nie, na uplatnenie nároku na náhradu škody podaného v spojení s trestnou vecou sa nevzťahujú poplatky.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ako žalobca/poškodený máte počas trestného konania nárok na vlastnú právnu pomoc. Uplatňuje sa to napríklad v prípade závažného násilného trestného činu, sexuálneho trestného činu, domáceho násillia alebo v iných prípadoch, ak existuje jasná potreba pomoci. Ak chcete získať takúto právnu pomoc, môžete to oznámiť polícii alebo prokuratúre, ktoré potom postúpia vašu požiadavku súdu a ten následne rozhodne o tom, či dostanete právneho poradcu žalobcu. Právny poradca žalobcu môže poskytovať pomoc a podporu počas celého procesu a takisto pripraviť a uplatniť nárok na náhradu škody. Ak dostanete právneho poradcu žalobcu, zaplatí za to štát.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchateľovi?

Je veľmi nezvyčajné, aby súd zamietol nárok na náhradu škody uplatnený v spojení s trestným konaním, aj keď to je formálne možné.

Niekedy sa stane, že súd rozdelí pojednávanie v trestnej veci a vo veci o nároku na náhradu škody. To môže nastať v prípade, ak je nárok na náhradu škody komplikovaný alebo nebol riadne pripravený a v dôsledku toho spôsobuje oneskorenie konania v trestnej veci. Skutočnosť, že tieto záležitosti sú oddelené znamená, že najskôr sa rozhoduje v trestnej veci a vo veci nároku na náhradu škody súd rozhodne neskôr. V dôsledku toho už prokurátor nemôže prispieť k uplatneniu nároku na náhradu škody. Vo všeobecnosti je pre poškodeného lepšie, ak je vec nároku na náhradu škody dostatočne pripravená, aby bolo možné rozhodnúť vo veci v spojení s trestnou vecou.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Súd musí vždy poskytnúť inštrukcie o spôsobe podania opravného prostriedku. V týchto inštrukciách sa stanovujú podmienky pre podanie opravného prostriedku v príslušnej situácii.

Náhrada škody z poistenia nie je zvyčajne predmetom konania vo veci zodpovednosti za škodu, o ktorej rozhoduje súd, čo znamená, že škodu alebo ujmu je možné oznámiť poisťovní.

Na náhradu škody spôsobenej trestným činom sa vzťahujú nasledovné ustanovenia. Ak je páchateľ schopný zaplatiť odškodné, nárok sa vždy musí uplatniť najskôr voči páchateľovi. Ak páchateľ nie je schopný zaplatiť odškodné a poškodenému nie je možné inak nahradiť škody alebo ujmu, ktorú utrpel, náhrada za škody spôsobené trestným činom sa môže vyplatiť, aj keď poškodený neuplatnil nárok na náhradu škody voči páchateľovi.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím vykonanie rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Po tom, ako rozsudok nadobudne právoplatnosť, ho súd zašle švédskemu exekučnému orgánu (*Kronofogden*). Švédsky exekučný orgán sa vás následne opýta, či chcete nejakú pomoc s uplatnením svojho nároku. Ak odpoviete kladne, švédsky exekučný orgán preskúma majetok páchateľa. Ak je schopný zaplatiť, nárok sa vypláti. Ak však páchateľ nie je schopný zaplatiť, exekútor vás o tom upovedomí. Ak vaša škoda alebo ujma nebola nahradená z vášho poistenia, máte nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom od štátu.

Posledná aktualizácia: 09/11/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchateľa - Anglicko a Wales

Ako si môžem voči páchateľovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Z právneho hľadiska náhrada škody znamená priznanie zvyčajne peňazí, ktoré sa majú zaplatiť osobe ako odškodnenie za stratu alebo ujmu. Tieto nároky sa spravidla predkladajú civilným súdom a zvyčajne sa nespájajú s trestným činom alebo páchateľom. Môžete však požiadať o odškodnenie, ak ste utrpeli ujmu pri násilnej trestnej činnosti – toto by bolo odškodnenie za ujmu spôsobenú trestným činom, čo je odlišné od uplatňovania nároku na odškodnenie podľa práva občianskoprávných deliktov.

Súdy majú k dispozícii príkazy na úhradu odškodnenia, aby mohli požadovať od páchateľa finančné odškodnenie obeť, predovšetkým za ujmu na zdraví, stratu alebo škodu. Podľa verejnej správy je dôležité, aby páchatelia nahradili škody spôsobené ich trestnými činmi a v posledných rokoch bol tento režim posilnený uložením povinnosti súdom, aby zväzili príkazy na úhradu odškodnenia v príslušných prípadoch a zrušili strop vo výške 5000 GBP na priznanie odškodnenia v prípade páchateľov vo veku 18 a viac rokov na magistrátnom súde. Právomoc na účely odškodnenia obeť znamená, že súdy môžu prikázať odškodnenie v súlade s prostriedkami páchateľa ako nápravné opatrenie.

Ak ste utrpeli stratu v dôsledku konania alebo opomenutia inej osoby, ako napríklad stratu príjmu, majetku alebo dokonca ujmu na zdraví, môžete uplatniť nárok na náhradu tejto straty. Takýto nárok sa predkladá civilným súdom a je úplne nezávislý od toho, či prebieha nejaké trestné konanie.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Nárok na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti je úplne nezávislý od akéhokoľvek trestného konania. Skutočnosť, že došlo k odsúdeniu, sa však môže použiť ako dôkaz v prípade nároku na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti páchateľa, z ktorej je obvinený. V niektorých prípadoch, môže byť preto vhodné počkať do ukončenia trestného konania pred začatím uplatňovania nároku na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V občianskoprávnom nároku sú rôzne pomenovania pre škody v závislosti od straty, škody alebo ujmy spôsobenej, ale v podstate si môžete uplatniť nárok za stratu peňazí, príjmu, škodu na majetku a podobne alebo (v prípade ujmy na zdraví) za bolesť, utrpenie a sťaženie spoločenského uplatnenia. Každá náhrada škody je priznaná s úmyslom, aby ste sa dostali do rovnakého postavenia, ako keby k incidentu nedošlo. Jednotlivé pomenovania straty by sa mali konkrétne uviesť.

Každé priznanie náhrady škody priznanej civilným súdom zníži náhradu škody v rámci systému odškodnenia za ujmu v dôsledku trestného činu o podobnú sumu.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Áno, v Anglicku a vo Walese sa nároky začínajú uplatňovať po predložení formulára na predloženie nároku (formulár N1). Ďalšie informácie sa uvádzajú na: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money>. V prípade nárokov v Európe, ktoré sú pod 5 000 EUR je možné v sporných prípadoch využiť európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu alebo európsky platobný rozkaz. Pozri tiež <https://www.gov.uk/recover-debt-from-elsewhere-in-european-union>

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

V prípade občianskoprávneho nároku sa vyžaduje, aby sa záležitosti, ktoré sú predmetom sťažnosti, preukázali na základe rovnováhy pravdepodobností, takže na preukázanie týchto skutočností bude potrebné predložiť dostatočné dôkazy k tvrdeniu, že správanie obvineného spôsobilo stratu a dôkazy o tom, že toto správanie spôsobilo túto stratu. Potrebné bude tiež preukázať výšku straty a dôkazy potrebné k tomuto budú závisieť od toho, na čo sa uplatňuje nárok a k tomuto by vo všeobecnosti mohli patriť potvrdenky o platbe, obchodné faktúry, výplatné pásky a podobné doklady na preukázanie finančnej straty a lekárske správy na preukázanie ujmy na zdraví.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Áno, platia sa poplatky, ich výška závisí od hodnoty nároku, ďalšie informácie sa uvádzajú na: <https://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/ex50-eng.pdf>

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

V občianskoprávných veciach je právna pomoc veľmi obmedzená a závisieť bude od charakteru nároku. Poskytnutie právnej pomoci pre osobu, ktorá nemá riadny pobyt v Spojenom kráľovstve, je nepravdepodobné. Viac informácií nájdete tu: <https://www.gov.uk/legal-aid/eligibility> Osoby, ktoré si uplatňujú nárok v občianskoprávných konaniach, bývajú prevažne zastupované na základe dohody o odmene podmienenej výsledkom konania, často označovanej ako „žiadna výhra, žiadna odmena“. <https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/new-model-conditional-fee-agreement/>

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchateľovi?

Občianskoprávny nárok sa nikdy nepredkladá trestnému súdu. Tieto záležitosti nezávisia jedna od druhej.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu v občianskoprávnej veci bude závisieť od okolností. Viac informácií nájdete tu: <https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/civil/rules/part52>

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchateľovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

V rámci právneho systému v Anglicku a Walese výber metódy vymáhania spočíva úplne na veriteľovi uznanom súdom. Civilné súdy ponúkajú viaceré odlišné metódy, pomocou ktorých si veriteľ môže vymôcť rozsudok vo svoj prospech. Tieto metódy zahŕňajú príkazy na zabavenie (*warrants of control*),

obstavenie zárobku (*attachment of earnings*), rozhodnutia o zabezpečení pohľadávky (*third party debt orders*), platobné príkazy (*charging orders*) a príkazy na predaj (*orders for sale*). Viac informácií nájdete na: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money/enforce-a-judgment>

Posledná aktualizácia: 16/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatel'a - Severné Írsko

Tieto otázky sa týkajú záležitostí relevantných pre žiadateľa, jeho zástupcu a súdy.

Akým spôsobom môžem od páchatel'a žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

-

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

-

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

-

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

-

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

-

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

-

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

-

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatel'ovi?

-

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

-

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatel'ovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

-

Posledná aktualizácia: 15/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatel'a - Škótsko

Ako si môžem voči páchatel'ovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Ak sa obžalovaný k trestnému činu prizná alebo ho uznajú za vinného, súd mu môže nariadiť, aby vám zaplatil odškodnenie. Súd vás bude kontaktovať, ak bude vydaný príkaz na úhradu odškodnenia. Ak odškodnenie nechcete, informujte prosím čo najskôr správne oddelenie Korunného súdu a útvar prokuratúry (*Crown Office and Procurator Fiscal Service*).

V ktorej fáze trestného konania by som si mal nárok uplatniť?

Neuvádza sa.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Neuvádza sa.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie týchto nárokov?

Neuvádza sa.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho tvrdenia?

Neuvádza sa.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Neuvádza sa.

Môžem získať právnu pomoc pred konaním a/alebo počas konania? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Neuvádza sa.

Kedy by trestný súd môj nárok voči páchatel'ovi zamietol alebo by o ňom odmietol rozhodovať?

Neuvádza sa.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo hľadať iné prostriedky nápravy/kompenzácie?

Neuvádza sa.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatel'ovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Neuvádza sa.

Posledná aktualizácia: 04/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.